

interni informacijski časopis
številka 10, oktober 2002

Novice

Jesenice dz
Novice

COBISS 0

ACRONI
JESENICE

Poštnina plačana pri pošti 4270 JESENICE

OBČINSKA KNJIŽNICA JESENICE
Trg Toneta Čufarja 4
4270 JESENICE

TISKOVINA

Vsebina

UVODNIK

Oktober – mesec požarne varnosti

ANKETA

Odprto pismo

Mednarodna konferenca »20 ključev«

Nacionalni program varstva okolja Republike Slovenije

VODENJE KAKOVOSTI

Higiena rok & uporaba rokavic

Proizvodnja v septembru

Skupščina Acronija pregledala poslovanje

Nove naložbe

Celostna ureditev jeklarske žlindre v zaključni fazi

Ponudniki za nakup Acronija slovenska in tuja podjetja

Pomembne spremembe v energetiki

KADROVSKA GIBANJA

Izdelava prve sarže nikljeve zlitine Invar 36 v Acroniju

NI MI VSEENO!

SINDIKALNE NOVICE

Iz naše zgodovine

Stare fotografije

Prekmurje - dežela z bogato preteklostjo

INTRVJU (Jože Tomažin)

Že tretje srečanje finančnih delavcev in kompenzatorjev na Graški gori

Slovenski železarji v Kekčevi deželi

Špikov kot

Nagradna križanka

Novice so interni časopis SŽ Acroni, naklada 2000 izvodov.

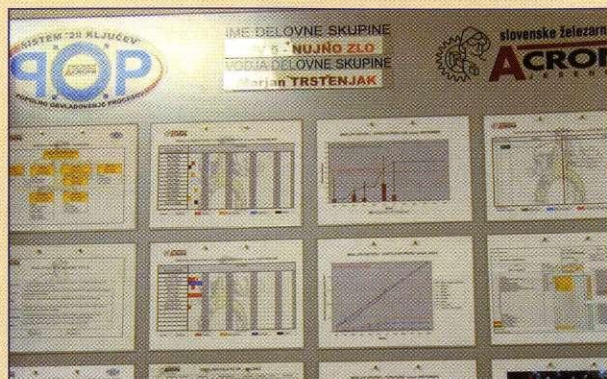
Uredniški odbor: Ljubo Osovnikar, Polonca Marjanovič,
Aleš Lagoja, Lilijana Markež.

Fotografije: Tone Kelbl, Lilijana Markež,
arhiv Tiskarna knjigovoznica Radovljica, Muzej Jesenice;
Križanke in uganke Drago Ronner.

Elektronski naslov uredništva: lmarkez@acroni.si

Novice izhajajo enkrat mesečno.
Oblikovanje in tisk Tiskarna knjigovoznica Radovljica.

AKTUALNO

Zopet se bomo spopadli s "ključi". Za začetek bomo oživili delovanje delovnih skupin in uredili POP oglasne deske.

Izdelali smo prvo saržo zlitine Invar 36. V zlitini je dodatek niklja štirikrat večji kot v običajnih vrstah avstenitnih nerjavnih jeklih.

Jesen smo začeli z izobraževanjem na vseh področjih in ravneh. Seznanili smo se tudi s standardi, ki jih uporabljajo v avtomobilski industriji.

Na pročelju hokejske hale in v notranjosti je Acronijev znak zamenjal znak bivše železarne. Vsem, ki so pri tem delu sodelovali se g. Vilman najlepše zahvaljuje.

UVODNIK

Nabava lahko znatno prispeva k uspešnosti podjetja

V devetih mesecih letošnjega leta je bilo v Acroniju nabavljeno za 84,3 milijona eurov ali 19 milijard tolarjev blaga in storitev. Glavni strošek (89 %) predstavljajo strateške surovine, ki jih pretežno uvažamo. Delež uvoza v skupni vrednosti nabave znaša 68 odstotkov. Številke predstavljajo več kot polovico sredstev, pridobljenih s prodajo naših izdelkov, zato je še kako pomembno, da nabava dosega optimalne nabavne pogoje.

Osnovno načelo dela na komercialnem področju je odločanje o nakupih na osnovi vsaj treh konkurenčnih ponudb. To velja za strateške surovine, nestrateške materiale, storitve in opremo. Zelo pomembna je izbira ustreznih dobaviteljev in izvajalcev

storitev. Po postopkih ISO 9001-2000 vsake pol leta skupaj z obrati ocenjujemo dobavitelje po kriterijih izpolnjevanja kakovostnih zahtev, cen, dobavnega roka, plačilnih pogojev in jih uvrščamo v A, B in C rang. S pridobitvijo certifikata ISO 14000 od julija letos jih preverjamo tudi z vidika ekološke usposobljenosti.

Z izbranimi dobavitelji zlasti strateških surovin in pomembnejših potrošnih materialov sklepamo letne in četrletne pogodbe, kjer na račun večjih količin dosegamo ugodnejše komercialne pogoje in bonitete.

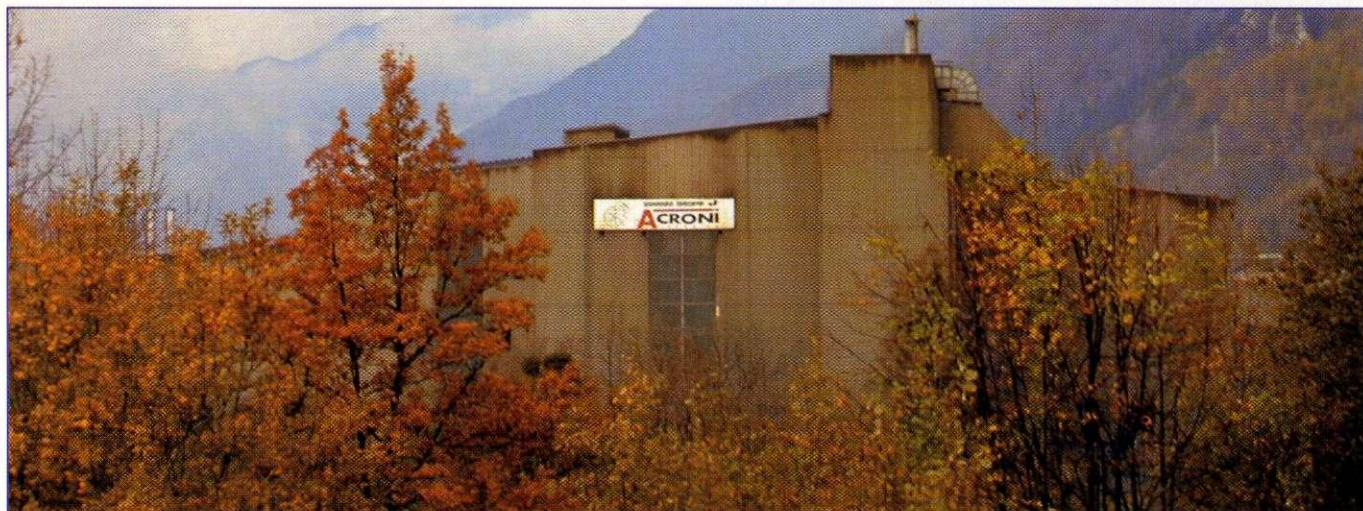
Zaradi prestavitve skladišča jeklenega odpadka iz halde v jeklarno in vzdrževanja le minimalnih varnostnih zalog, moramo čim več surovin dobaviti v pravem času. V letošnjem letu smo uspeli 90 % količine vsega odpadka (175.000 ton) dobaviti pravočasno za polnjenje košar neposredno z vagonov.

Trudimo se, da bi nabavno poslovanje čim bolj racionalizirali in izkoristili prednosti uporabe elektronskih medijev. V sodelovanju z oddelkom informatike trenutno testiramo sistem RIP (računalniška izmenjava podatkov). To pomeni, da bo v prihodnje uvozno in izvozno carinjenje pošilk potekalo brez dokumentov, neposredno s carino preko računalnika. Od delavcev, ki bodo sodelovali v tej verigi, se zahteva natančnost, ker napak preprosto ne sme biti. Uporaba RIP sistema je bila pogojena z lastno carinsko garancijo, ki smo jo pridobili v letošnjem letu, in pomeni velik prihranek pri špediterskih stroških. Posodobili bomo tudi špedicijo, kjer nameravamo uvesti elektronsko naročanje in spremljanje kamionskih prevozov. O elektronski povezavi se dogovarjamo tudi z Slovenskimi železnicami. Na ta način bomo lažje spremljali pot in zadrževanje vagonov ter s tem stroške stojnin.

To je le nekaj sprememb, ki smo jih ali jih še bomo uvedli v naše poslovanje. Da bomo ostali konkurenčni, se bodo morale uvajati neprestano.

Nenazadnje je pomembno tudi to, da posel delajo ljudje, zato je uspešnost našega dela poleg korektnega odnosa z dobavitelji in poznavanja tržnih razmer, v precejšnji meri odvisna tudi od sodelovanja s posameznimi službami znotraj podjetja. Najpomembnejše za nas je sodelovanje s proizvodnjo in logistiko, ker le s pravočasnimi in natančnimi podatki o potrebnih materialih lahko dosegamo optimalne pogoje.

Direktorica nabave
Marija Novak, univ.dipl.ekon.

OKTOBER – MESEC POŽARNE VARNOSTI

V Sloveniji je mesec oktober posvečen požarni varnosti. Ker je bilo lani več požarov na industrijskih objektih, ki so nastali zaradi vzdrževalnih posegov, je letos mesec požarne varnosti posvečen požarno varnem vzdrževanju objektov in naprav.

Vroči delci in vnetljive snovi so prisotni na mnogih napravah.

Lastniki in uporabniki stanovanjskih objektov, razen družinskih stanovanjskih hiš, ter poslovnih in industrijskih objektov, morajo določiti **požarni red**, ki vsebuje:

1. organizacijo varstva pred požarom,
2. ukrepe varstva pred požarom, ki jih zahtevajo **delovne** in bivalne razmere,
3. navodilo za ravnanje v primeru požara,
4. način usposabljanja.

Izveček iz požarnega reda mora biti izobešen na javnem mestu.

V Acroniju je požarni red izdelan za PC Hladna predelava, za PC Vroča predelava in PC Predelava debele pločevine pa je v zaključni fazi.

Gasilci vestno skrbijo, da so gasilne naprave vedno pripravljene.

Nekaj **osnovnih preventivnih ukrepov**, ki se uporabljajo na delovnem mestu in seveda tudi doma:

- prehodi in izhodi morajo biti vedno prosti,
- sredstva za gašenje morajo biti dostopna in brezhibna,
- elektro oprema mora biti brezhibna in po uporabi izključena,
- o vsaki pomankljivosti, okvari ali nepravilnosti, ki bi lahko povzročila požar ali eksplozijo, se mora obvestiti odgovorno osebo.

V **primeru požara** mora prevladati osnovno pravilo: **BREZ PANIKE**, kajti le tako se lahko pravilno in učinkovito ukrepa.

Nekaj osnovnih pravil.

- Kdor opazi požar, je dolžan z razpoložljivimi in ustreznimi gasilnimi sredstvi preprečiti širjenje in ga skušati pogasiti (upoštevati lastno varnost in usposobljenost).
- Če to ni možno, je treba obvestiti gasilce.
- Izklopiti elektriko, zapreti plin, odstraniti jeklenke...
- Kdor ne sodeluje pri gašenju, se mora umakniti.

Kako obvestiti gasilce?

S **telefonskimi aparati v Acroniju** gasilce–reševalce obvestimo o požaru na št. **2212 ali 2213**. Na vsakem aparatu mora biti nalepka s to številko. Če je še nimate, jo dobite pri področnem varnostnem inženirju.

Od doma gasilce obveščamo na št. 112.

Gasilcem moramo povedati: kdo sporoča, predvsem pa **kje** gori in **kaj** gori.

Ker pa je ta mesec posvečen požarno varnem vzdrževanju objektov in naprav, še nekaj o tej problematiki.

Požarno nevarna so predvsem **vroča dela** – varenje, rezanje, brušenje... Ta dela se lahko opravlja samo v za to predvidenih prostorih.

Če to ni možno, je treba z dodatnimi ukrepi poskrbeti, da odstranimo vse nevarnosti za nastanek požara. Pomembno je, da se odstranijo vnetljive snovi, ki bi zaradi prisotnosti zraka oz. kisika lahko zagorele v dotiku z odprtim plamenom ali vročimi deli. Pozorni moramo biti na vroče delce, ki letijo nenadzorovano v okolico. Zagorijo pa lahko tudi vnetljivi materiali, ki so skriti (izolacije tramovi, predelne stene...), in tisti, ki se postopoma segrevajo do tlenja, prvih plamenčkov, ker lahko preidejo v požar šele nekaj ur po opravljenem vzdrževalnem posegu.

Pri posebno požarno – nevarnih delih organiziramo požarno stražo, ki predhodno pregleda mesto izvajanja del, nadzira in

ukrepa med izvajanjem del ter po potrebi opravi tudi dežurstvo po zaključku del. Požarna straža svoje delo zaključijo šele po tem, ko se prepriča, da po vzdrževalnih delih ni več nobene nevarnosti za nastanek požara.

Nagradno vprašanje:

Kateri trije pogoji morajo biti izpolnjeni, da nastane ogenj, ki je lahko vzrok za nastanek požara?

Odgovor ter priimek in ime napišite na list papirja in pošljite do 10. novembra na Uredništvo Novic.

Izmed pravih odgovorov bo žreb izbral srečnega, ki bo prejel praktično nagrado.

Franc Pintar

ANKETA

Največkrat je vzrok za nastanek požara malomarnost, nered in nečistoča.

Ali to drži in kako je poskrbljeno v delovnih okoljih za požarno varnost, so tokrat odgovarjali anketiranci.

Uroš Jokič, PC Pred. debele pločevine

Ta trditev kar drži. Ljudje so malomarni. Mislijo, da se nič ne more zgoditi. V delovnem okolju obstaja veliko možnosti za nastanek požara. Za požarno varnost je poskrbljeno. Gasilni aparati so nameščeni in označeni. Od kar sem tukaj, ni bilo požara. Upam, da ga tudi ne bo.

Faruk Talič, PC Pred. debele pločevine

Bo kar držalo. Možnosti, da se naredi kaj takega, je veliko, posebno če so prisotni malomarnost, nered in nečistoča, zato moramo še posebej paziti, kadar režemo, varimo itd, ker je vse mastno in lahko zelo hitro zanetimo požar.

Ismet Sarajkič, Tehnične storitve

Zaradi malomarnosti je res veliko požarov. Mi tukaj pazimo, ker imamo veliko papirja. Trajni dokumenti so spravljani. Prav nič pa ne bi škodilo, če bi bila nameščena alarmna naprava, saj nismo vedno prisotni. Pogasimo lahko samo takrat, ko smo v bližini. Upamo, da ne bo zagorelo

Marjan Bizalj, Tehnične storitve

Na našem področju jih je največ zaradi nečistoč, ki so pod žerjavi. Predvsem razlihtih olj, ki se ne počistijo, je preveč. Ko se opravljajo remont na žerjavih, velikokrat kličemo požarne straže, ki pazijo in ukrepajo, če kaj zagori toliko časa, dokler nevarnost ne mine. Če bi bilo malo bolj čisto in pospravljen, tega ne bi bilo treba.

David Peternel, PC Hladna predelava

V obratu imamo požarno varnost urejeno. Gasilni aparati so na svojih mestih. Tudi praktično smo poskusili gasiti z aparatom.

Besim Benič, PC Hladna predelava

Smo poučeni, držimo se pravil, skrbimo za red in čistočo. Mislim, da je to v našem obratu dobro urejeno. Aparati so na vsakem vogalu.

Zdravko Sedlar, PC Hladna predelava

Za požarno varnost je dobro poskrbljeno. Tudi zaposleni smo seznanjeni in se držimo pravi.

Franc Polajnar, PC Vroča predelava

V strojnici mora biti čisto, mastne madeže, ki so posledica remontov ali kakršnihkoli popravil, moramo počistiti. Lahko se zgodi, da prileti vroča škaja z bluminga. Takrat obstaja velika nevarnost požara. Kadar opravljamo dela, kjer je velika možnost za nastanek požara, pokličemo gasilce. Oni so usposobljeni in strokovno pristopijo k gašenju. Se pa strinjam, da je največkrat vzrok malomarnost in nečistoča.

Ferid Selimović, PC Vroča predelava

Naše delo je tako, da lahko hitro povzročimo požar. Režemo, varimo, vse okrog nas pa je mastno. Če zagori pogasimo sami, če je ogenj prevelik pa pokličemo gasilce. Pokličemo jih tudi, če obstaja velika nevarnost za nastanek požara. Strinjam se s trditvijo, tudi za doma velja.

Amir Muminović, PC Vroča predelava

Ja res je. Mi jih skušamo preprečiti tako, da se držimo predpisov. Do požara še ni prišlo, obstaja pa velika možnost zaradi prisotnosti olj in vročine.

Darko Kunšič, PC Vroča predelava

Ne spomnim se, da bi kdaj tu zagorelo. Lahko pa bi, možnosti je dovolj.

Odprto pismo

Dragi sodelavec,

kakor koli sem obračal trditve, ki jih je nanizal vzdrževalec v anketi v zadnjih Novicah, nisem mogel ostati ravnodušen. Moja prva misel je bila, da bi ga pozval na razgovor in mu bolj podrobno razložil vse, kar ste imeli priliko že ničkolikokrat prebrati v Novicah, na oglasnih panojih in v zloženki, ki ste jo prejeli hkrati z zadnjo plačo. Pa sem svojo misel takoj spremenil pod vtisom njegovih besed: »Pogovarjamo se le delavci med seboj«, ki so mi dale vedeti, da v svojih razmišljanjih ni osamljen. Zato sem se odločil napisati odprto pismo, ki je namenjeno vsem delavcem Acronija, predvsem pa s o m i š l j e n i k o m vzdrževalca. Ne vem, če poznate misel slavnega ameriškega sociologa Roberta Lynda (1892-1970): »Lažje je verjeti laži, ki si jo slišal stokrat, kot pa resnici, ki je nisi še nikoli.« Stokrat premleti stereotipi o inovacijski dejavnosti v bivši Železarni, ki jih nekateri nekritično umeščajo v Acronijevo sedanost, so diametralno nasprotni realni sliki in v tem kontekstu izpadejo kot laži. Mislim, da je skrajni čas, da odpremo ušesa in srca ter prisluhnemo resnici, ki odseva dejansko stanje.

In zakaj navajam misel o lažeh in resnici? Bojim se, da podobno kot vzdrževalec razmišljajo predvsem starejši delavci z bogatimi izkušnjami in znanjem, ki so hočeš-nočeš vzorniki mladim, ki šele stopajo v krog naših sodelavcev. Dokler so jim učitelji pri reševanju strokovnih težav in nanje prenašajo pozitivne izkušnje, je vse lepo in prav, ko pa jih začnejo zastopljati z dvajset ali več let starimi (ne)resnicami, nastopi čas, da se ustavijo in zamislijo. Preteklost je sicer lahko lep spomin, ne sme pa postati ovira prihodnosti.

Preden nadaljujem, pogledajmo, kaj pojem inovacija sploh pomeni in se zelo na kratko dotaknimo nagrajevanja, kot osnovnega motivacijskega elementa. V skladu z našo zakonodajo je inovacija intelektualni dosežek na ravni izumiteljstva, ki podjetju prinaša gospodarsko korist. Vse ostalo so spremembe oziroma izboljšave. Če to razumemo, se ne bomo več spraševali, ali gre pri nekem dosežku za inovacijo ali za delovno dolžnost, kar je bilo v preteklosti pogosto jabolko sporov in mnoge bega še sedaj. Za inovacijo oziroma izboljšavo in njen učinek na poslovne rezultate je popolnoma vseeno, kdo je njen avtor, operater na pultu ali pa nek strokovni delavec ali celo raziskovalec. Strinjali pa se boste, da ni vseeno, če za isti dosežek vsi dobite enako nagrado. Inovativnost je predvsem v plači slednjega že upoštevana, zato bi bil, poenostavljeno gledano, v primeru enakih nagrad za svoje delo

dvakrat polno nagrajen. Ker pa je učinkovitost posameznika, ki jo skušamo dvigniti na višjo raven, močno odvisna od motivacije, brez nagrade tudi v njegovem primeru ne gre. Zato smo postavili sistem nagrajevanja, v katerem na višino nagrade vplivata poleg gospodarske koristi še dva faktorja: od avtorja pričakovana inovativnost, ki se odraža v plačilnem razredu in preseganje pričakovanih rezultatov pri konkretnem dosežku. Enačba, po kateri izračunavamo nagrade, je splošna in velja za vse delavce. Slabše plačani delavci so za inovativno dejavnost zato dodatno nagrajeni bolj od dobro plačanih; delavci z individualno pogodbo nagrade sploh ne dobijo. Prav tako dodatne nagrade ne dobi delavec, ki pri izvedbi izboljšave ne presega od njega pričakovanih rezultatov. To pomeni, da pri njeni realizaciji ni prekoračil okvira rednih delovnih

nalog in se je posluževal zgolj rutinskih delovnih operacij in sredstev. Kriteriji pričakanj so tako za strokovni in vodstveni kader postavljeni mnogo višje kot za neposredne delavce in ravno zato nam ni več treba govoriti o inovaciji kot o službeni dolžnosti.

Mislim, da je zdaj razumljivo, zakaj se s trditvijo, da avtor izboljšave potrebuje »botra« iz vodstva, ne morem strinjati. Njegovo »sodelovanje« namreč vpliva na nagrado v smislu zniževanja, torej ima ravno nasproten učinek od zatrjevanega. Res je sicer, da ima tak »boter« znanje

Valjanje traku na Blumingu.

in možnost napihniti gospodarski učinek izboljšave, kar pa predstavlja ne tako majhno tveganje. Vsako namerno zavajanje in dajanje napačnih podatkov se namreč po Pravilniku smatra za hujši disciplinski prekršek. In izračune gospodarske koristi najprej preverja pristojna komisija za inovacije, za njo pa še služba Kontroling, potrdi pa jih poslovodstvo in dosedanje izkušnje kažejo, da je ta kontrola zelo učinkovita.

Časi, ko so baje »inovatorji iz vodstva« sami ocenjevali in nagrajevali svoje »inovacije«, ki so leta 1994 pripeljali do moratorija na izplačevanje inovacijskih nagrad, so torej mimo. Naj v ilustracijo povem, da so vodstveni delavci v času, kar se jaz ukvarjam z inovacijami, prijavili oziroma sodelovali samo pri 13 izboljšavah, torej pri vsaki četrti od stotih. Torej je treba biti plat zvona zaradi njihove neaktivnosti, ne pa obratno. In še neka podrobnost: če se gospodarske koristi ne da knjigovodsko izračunati, se nagrada določa na osnovi preprostega točkovanja, pri čemer so slabše plačani delavci nasproti bolje plačanim spet privilegirani.

Torej, je trditev, da od inovacije ni nobene koristi, pravilna? Če vzamemo za edino merilo mistične nagrade, s katerimi naj bi si v preteklosti inovatorji gradili hiše in kupovali avtomobile, bi se z njo lahko celo strinjal. Danes nagrade v Acroniju tega prav gotovo ne omogočajo. Kljub temu pa jih le ne gre smatrati za navadno

napitnino, saj niso redke, ki presegajo eno mesečno plačo. Je pa sistem nagrajevanja resnično naravnano tako, da bolj stimulira izboljšave z gospodarsko koristjo do nekaj deset milijonov tolarjev, nagrade za bolj donosne so sorazmerno nižje. Torej je pisan ravno na kožo tistih, za katere nekateri trdijo, da se jim inovacijska dejavnost ne izplača.

Toliko o neposredni koristi. Osebo sem trdno prepričan, da je od materialnih nagrad mnogo pomembnejše dejstvo, da z inovativnim delom gradimo podjetje prihodnosti in si tako zagotavljamo jutrišnje delo, pa glejmo na to v luči preživetja podjetja ali pa razmišljanja modernega delodajalca, da je neinovativen delavec nepotreben strošek.

Da je bon za malico nezadostna spodbuda za koristni predlog? Vsaj na prstih ene roke vam lahko naštejem primere, ko so zavistni sodelavci trdili, da predlagatelj, ki je izboljšal delovne pogoje samo sebi, tudi tega ne zasluži. Uprava želi z uvedbo sistema kontinuirnih izboljšav doseči množičnost v inovacijski dejavnosti predvsem z izvajanjem koristnih predlogov, pri čemer bon za malico pomeni bolj moralno kot pa materialno spodbudo. Gre za nekakšno demonstracijo dobre volje vodstva, s katero dokazuje, da je veselo vsakršne razumne pobude. Tisti, ki so se pustili poučiti, se dobro zavedajo, da bodo, če njihov predlog izboljšuje pogoje varnosti in zdravja pri delu, zmanjšuje vpliv na okolje in prinaša ocenljivo ekonomsko korist nad en milijon tolarjev, deležni tudi dodatne denarne nagrade. In ne nazadnje, za vsak koristni predlog delavec dobi tudi točko, ki mu pomaga, da se na lestvici inovativnih delavcev uvrsti čim višje.

Še posebej me je prizadela trditev, da pri rednem delu nekateri nimajo časa misliti na izboljšave. Da mi gre to trditi ravno vzdrževalec, ki mora pri svojem rednem delu nenehno reševati problematiko pomanjkanja originalnih rezervnih delov, z improvizacijami odgovarjati na motnje v utečenih delovnih postopkih, v skladu z zahtevami proizvodnje spreminjati funkcije proizvodne opreme ..., je pa sploh preveč. Mi je pa že ljubši izgovor, da nima časa za izpolnjevanje obrazcev.

In čisto na koncu nekaj misli ob zadnjem stavku odgovora iz ankete; v narekovajih bom uporabil iz njega iztrgane besedne zveze. Aktivno sodelovanje v sistemu stalnih izboljšav in inovacij ni samo pravica, je tudi delovna obveza vseh v Acroniju zaposlenih, ne samo tistih, »ki so v službi zato, da mislijo«. Sistem stalnih izboljšav in inovacij pa omogoča vsakemu posamezniku, da opozori na svoje delovne dosežke in se priključi tistim, »ki še kaj naredijo, da jim povečajo plačo«. Če te možnosti ne bo izkoristil, bo še naprej lahko le govoril, da »samo delamo in nič ne napredujemo«.

Slovenci imamo navado reči, da se dobro blago samo hvali. To velja še toliko bolj, ker so žal časi takšni, da nihče, pa tudi vaši nadrejeni ne, ne bo vlagal posebnih naporov v iskanje vaših dobrih lastnosti in zaslug. Na potezi je torej vsak posameznik, naloga pristojnih je samo, da bodo znali po zvoku ločiti prazne sode od polnih.

Zdaj pa še enkrat k misli R. Lydna, ki sem jo uporabil kot iztočnico. Čeprav se zavedam, da vse skupaj spada k delu, me vseeno boli, da kljub večkrat jasno predstavljeni strategiji podjetja in kljub nenehnim naporom pristojnih, posamezniki nočejo in nočejo slišati za spremembe v inovacijski dejavnosti v Acroniju in so pripravljeni do onemoglosti ponavljati stereotipe iz preteklosti. Očitno nas vse skupaj čaka še veliko dela in naporov.

In ko smo že ravno pri naporih, naj to pismo zaključim bolj vedro, z anekdoto. Znani znanstvenik Bertrand Russell se je v nekem podeželskem mestecu širšemu avditoriju trudil razložiti stroj vesolja. Zaradi preprostosti poslušalstva se je še posebej osredotočil na razlago sončnega sistema in mesta, ki ga v njem zaseda Zemlja. Ko je končal in predal besedo poslušalcem, se je čisto v kotu dvorane oglasila postarana ženica: »Vse, kar ste nam govorili, je čista oslarija. Vsak otrok namreč ve, da je Zemlja ogromna plošča, ki počiva na hrbtu velike želve. Drugače ne more biti, saj mi je to že kot otroku povedal župnik!« Russell je hotel ženico spraviti k pameti z vprašanjem: »Če je tako, mi pa povejte, na čem stoji ta vaša želva?« Ženica je debelo požrla, saj se ni spomnila, da bi bil župnik o tem kaj govoril, pa si je hitro izmislila edini logični odgovor: »I, to je pa ja jasno, na drugi želvi vendar!«

Bojim se, da imamo tudi v Acroniju še kar nekaj takšnih »ženic«, ki si, namesto da bi sledile razvoju, raje izmišljajo vse mogoče izgovore, da lahko vztrajajo na preteklih pozicijah. Bodi dovolj. Če tudi ta pojasnila ne zadostujejo: moja telefonska številka je 1329, pisarno pa imam nad kantino v aneksu vroče valjarne.

Morebitnega srečanja se že vnaprej veselim.

Avugst Novšak.

PS - Vzdrževalec iz ankete, ta pripis pa je namenjen tebi osebno. Upam, da tega pisma nisi razumel kot napad na tvojo integriteto. Nasprotno. Hvaležen sem ti, da si bil o svojih dvomih pripravljen javno spregovoriti in tako postati enakopraven sogovornik, ki aktivno sodeluje pri razvoju inovativne klime v Acroniju. Če se je ob tem pismu zamislila vsaj peščica tistih, ki jim je namenjeno, si za inovacijsko dejavnost storil več, kot pa če bi molče producirал koristne predloge.

POPRAVEK

V Razpisu ukrepov za pospeševanje inovacijske dejavnosti sem bil

Krčilno ogrodje (edger) v valjarni bluming.

v drugem odstavku prve točke preveč radodaren – zaenkrat k sreči šele z besedami. Besedilo se pravilno glasi takole:

V razpis so avtomatsko vključeni vsi delavci Acronija in tudi druge osebe izven podjetja, ki so aktivno sodelovali v inovacijskih postopkih v Acroniju v obdobju 1. 12. 2001 – 1. 11. 2002.

Vsem, ki so se zaradi te napake že veselili nezaslužnih nagrad, se iskreno opravičujem.

A. Novšak

NATAŠA KARO

je univerzitetna diplomirana ekonomistka. Po zaključeni gimnaziji je nadaljevala študij na Ekonomski fakulteti v Ljubljani. Diplomirala je maja 2001, tema diplomskega dela pa je bila Ekonomsko - zgodovinski razvoj železarstva na Gorenjskem. V Acroniju se je zaposlila septembra 2001 kot pripravnica z univerzitetno izobrazbo. Med pripravništvom je spoznala delo na likvidaturi, kompenzacijah, osnovnih sredstvih in stroškovnem računovodstvu. Naslov pripravniške naloge "Osnovna sredstva in novi slovenski računovodski standardi" ni v neposredni povezavi z njenim sedanjim delom. Kot strokovna sodelavka projekta 20 ključev je njen cilj oživitve dejavnosti na tem področju. Več o tem lahko preberete v članku v nadaljevanju. Ker je še "nova" in Acronija še ne pozna v podrobnostih, pričakuje našo pomoč in dobro sodelovanje.

MEDNARODNA KONFERENCA "20 KLJUČEV"

Večini slovenskih podjetij je uspelo prebroditi ekonomsko krizo, ki je nastala kot posledica osamosvojitve leta 1991. Podjetja so začela uspešno osvajati nove trge, razvijati proizvode in se podala v boj s konkurenco za kupce. V sodobnem poslovnem svetu ni dovolj le preživetje, zato skušajo vodstva za uspešno tekmovanje s svetovno konkurenco izboljšati konkurenčnost. Ker smo v času vstopanja Slovenije v Evropsko unijo, je posebej aktualno vprašanje, kako povečati konkurenčnost našega podjetja v hitro se spreminjajočih razmerah, ki zahtevajo vsakodnevno prilagajanje novim znanjem in novim tržnim razmeram. Zato so na voljo najrazličnejši pristopi. Eden izmed teh pristopov je tudi metoda 20 ključev. Metoda 20 ključev je celovit pristop za doseganje strateških ciljev podjetja, kar pomeni, da ta metoda pokriva vsa področja poslovanja podjetja in ne le enega izmed njih. Sistem vzpodbuja sinergijske učinke med posameznimi področji poslovanja, kar povzroči uspešne in dolgotrajne izboljšave poslovanja. Sinergije predstavljajo torej tisto ključno prednost, ki celostnim pristopom dajejo dodatno moč in odločilno povečujejo verjetnost končnega uspeha pri uvajanju stalnega sistema izboljšav poslovanja. V treh letih se je za sodelovanje v projektu metode 20 ključev odločilo že 54 slovenskih podjetij različnih velikosti in iz različnih dejavnosti.

V Ljubljani je v času od 7. do 9. oktobra potekala prva mednarodna konferenca o metodi 20 ključev. Na konferenci so se predstavila najuspešnejša svetovna podjetja, ki so izboljšala svojo učinkovitost in rezultate z uvedbo metode 20 ključev, od nemškega Siemens preko japonskih, britanskih in skandinavskih družb do Južnoafriške republike, pri čemer ne smemo zanemariti niti rezultatov nekaterih slovenskih podjetij. Osrednja osebnost te konference je bil avtor in idejni vodja metode 20 ključev, profesor Ivao Kobajši, ki pravi da dvajset ključev ni tek na kratke proge. Prva leta je treba spreminjati kulturo podjetja in stare vzorce obnašanja. Vse odvečne aktivnosti

v podjetju namreč povzročajo le ogromne stroške. Uspešnejša so tista podjetja, ki so vitkejša, torej brez odvečnih aktivnosti. Zato lahko hitreje tečejo v tekmi na svetovnih trgih. Kupec z izdelkom ni več pripravljen plačati čezmernih zalog, dolgotrajnih transportnih poti znotraj podjetja, odvečnega procesiranja, slabe kakovosti, oz. izmeta, časa porabljenega v proizvodnji za čakanje na določen material, zastojev na strojih, prekomernih sestankov, telefonskih pogovorov... Bistvo metode 20 ključev je torej odpraviti odvečne aktivnosti in ponuditi orodja za hitrejšo, cenejšo in boljše delo. Trajna konkurenčna prednost podjetja postaja zmožnost njegovega hitrejšega učenja v primerjavi s konkurenti. Metoda 20 ključev spodbuja vsakega zaposlenega, da razmisli o tem, kako bi delali hitreje in ceneje, ter da predlaga kakršnoli izboljšave.

Drugi dan konference so se predstavila domača podjetja: Elkoroj, Savatech, Iskaremeco, BSH hišni aparati, Vogt, Vega International, Gorenje, Delo Tiskarna, Gorenje orodjarna. Vsa podjetja so dosegla določen napredek in dosegla cilje, ki so jih opredelili pred začetkom dela. Doseženi rezultati, ki so jih predstavili, so bili v zelo velikih vrednostnih razredih, kar pomeni, da je bilo stanje pred uvajanjem v podjetjih slabo. Majhni napredki in racionalizacije pa so bile le v tistih sredinah, kjer so uporabljali v rednem delu, že druge metode in so uporabili metodo 20 ključev samo kot okvir in usmerjevalec dejavnosti.

Na konferenci so podelili tudi nagrado letošnjemu "naj" podjetju. Po mnenju strokovne komisije so letos največji korak na področju uvajanja metode v svoje poslovanje naredili v petih podjetjih Poslovne skupine Gorenje: Biterm, Gorenje Gospodinjski aparati, Gorenje Orodjarna, Gorenje IPC in Gorenje Tiki. Uspešni finalisti, ki že uporabljajo to metodo in izstopajo po primerljivih dosežkih, so: Iskaremeco, Savatech, Delo Tiskarna, Vega International, Vogt Elektronik Slovenija, Predilnica Litija, Elkroj in zmagovito podjetje PS Gorenje.

Zmagovalno skupino Gorenje pri uvajanju ključev sistematično podpira vodstvo podjetja. Vsa podjetja redno poročajo o napredovanju in iščejo sinergijske učinke s tesnejšim sodelovanjem med podjetji. Njihova spoznanja o uvajanju 20 ključev so:

- enak ključ različni pristopi,
- dinamična rast otežuje hitrejšo napredovanje,
- manjše je podjetje hitreje so vidni rezultati,
- vodstveni delavci so usmerjevalci poteka projekta,
- potrebni so organizatorji-strokovnjaki za poln delovni čas.

Glede na predstavitev podjetij na konferenci so vzporednice in zaključki, ki jih lahko apliciramo na naše stanje:

- profesionalizacija teama 20 ključev,
- vključenost vodstva v aktivnosti,
- usmerjanje aktivnosti delovanja,
- poudarjena je bila pomembnost aktiviranja delovnih skupin,
- teamsko delo,
- motivacija teama in uspešnih skupin ali rezultatov,
- postavljanje ciljev in merjenje rezultatov,
- informiranje, navduševanje in vključevanje širokega kroga zaposlenih,
- izobraževanje in usposabljanje.

To so bile najpogostejše poudarjene ugotovitve na predstavitev, ki so opredeljene kot ključni dejavniki za uspešno potekanje projekta.

V Acroniju smo do sedaj uvedli ključ 1- čiščenje in organiziranje, ključ 2 – organizacija sistema in vodenje s cilji ter ključ 3 –

aktivnosti v delovnih skupinah. Rezultati teh ključev v preteklosti so bili:

- izveden je bil kontrolni pregled urejenosti obratov in pisarn,
- izvedena je bila reorganizacija podjetja in razdelitev na profitne centre,
- postavljeni so bili MCQDTS cilji za celotno podjetje in posamezne profitne centre,
- zaposleni so bili razdeljeni v delovne skupine,
- vsaka delovna skupina je dobila svojo POP tablo,
- narejen je bil pravilnik za zbiranje koristnih predlogov,

V letu 2002 so bili načrtovani ključ 4, 15, 9 in 6, ki pa se niso uvajali. Na področju 20 ključev je v letošnjem letu vladalo zatišje. Delovne skupine in POP table niso ž'ž'živele", razen redkih svetlih izjem. Vodje delovnih skupin so bili prepuščeni lastni pobudi, predvsem pa je po mnenju mnogih vse premalo znanja in vedenja o vodenju skupin, vsebinah ključev, seznanjenostjo s poslovnimi cilji podjetja, PC in posameznega sektorja. Ključ 1 se je sorazmerno dobro uveljavil, problematika pa je v ključu 2 in 3. Ti trije ključ 3 so bazni ključ 3 za nadaljevanje aktivnosti. Namen ključ 3 je vzpostavitev skupinskega dela in izraba intelektualnega potenciala vseh zaposlenih s tem, da vsak zaposleni daje predloge za izboljšave na delovnih mestih. Na tem področju so bile najbolj aktivne delovne skupine iz PC Vroča predelava. Zbiranje koristnih predlogov bi moralo biti računalniško podprto.

Ni pričakovati, da bodo zadeve teklo spontano, brez usmerjanja, vodenja in usposabljanja, pa tudi jasno definiranih pričakovanj, zahtev in ciljev. Ustrezna uveljavljenost prvih treh ključev je predpogoj za uspešno delovanje pri uvajanju ostalih ključev v podjetju. Zato moramo ponovno dati zagon predhodnim ključem in pristopiti projektno, kar pomeni opredelitve, terminiranje, timsko delo...

Konferenca je dosegla svoj namen, saj so nam uspešna slovenska podjetja posredovala svoje izkušnje in problematiko pri uvajanju 20 ključev. V kar nekaj segmentih smo dobili potrditev pravilnosti naših razmišljanj in aktivnosti do sedaj. Uvajanje metode 20 ključev je vsekakor velika preizkušnja in izziv, kajti rezultati velikokrat niso vidni takoj, nekatere pa je finančno zelo težko ovrednotiti. Metoda dodaja nova znanja, ter organizira in usmerja naše aktivnosti. Podjetje je živo, če se stalno spreminja, obnavlja ter optimira, za kar smo v celoti zadolženi in odgovorni zaposleni.

Nataša Karo

Primer POP oglasne deske, ki je ažurna in vsebinsko ustreza smernicam

EKOLOGIJA

NACIONALNI PROGRAM VARSTVA OKOLJA REPUBLIKE SLOVENIJE - NPVO

Varstvo okolja ima v Sloveniji vsekakor spoštovanja vredno tradicijo. Temelji na sistematičnem proučevanju narave, spremljanju pojavov v okolju in urejevanju dejavnosti od izobraževanja ter varovanja naravne in kulturne dediščine do tehnoloških procesov in ravnanja z odpadki. V drugi polovici 20. stoletja pa sta dva razvojna procesa, industrializacija in urbanizacija, tako hitro in učinkovito napredovala, da skrb za naravo in za varstvo obdelovalnih tal ni bila dovolj učinkovito sito pri posegih v naravo in urejanju človekovega okolja. Po eni strani se Slovenija ponaša z lepo ter biotsko ter pokrajinsko zelo pestro in ohranjeno naravo, po drugi pa so nekatera gosteje naseljena območja prizadeta zaradi onesnaževanja tal, zraka in vodovja ter neurejenega ravnanja z odpadki. Nacionalni program varstva okolja ima dvojni pomen: usmerja razvoj na usklajenih sonaravnih osnovah in povezuje vse dejavnike, ki vplivajo na okolje, v močnejši tok načrtnega delovanja. Splošno podporo imajo štiri prednostna področja nalog:

- čiščenje vodovja in zagotovitev trajnih virov neoporečne vode, ureditev ravnanja z odpadki od nastajanja do njihove možne predelave in uporabe do končno varnega odlaganja ostankov,
- varstvo biotske pestrosti s primerno zaščito narave in zadostno omejitvijo ali preprečitvijo škodljivih vplivov nanjo,
- okrepitev, organizacija in usposobitev odgovornih dejavnikov za uspešno izvajanje številnih nalog, od zakonodajnih do izobraževalnih in to na vseh ravneh – državni, pokrajinski in lokalni.

Pri pripravi NPVO so bile upoštevane številne domače strokovne podlage ter mednarodni pravni akti in programski dokumenti. V pripravo so bili vključeni predstavniki vseh pomembnih skupin in dejavnikov slovenske družbe z željo, da bi dosegli čim širši dogovor o smereh in ciljih razvoja v naslednjih desetih letih. NPVO je pisan v Sloveniji in za Slovenijo. Z odločitvijo o vstopu v Evropsko unijo je bila sprejeta tudi obveznost prevzema njenega pravnega reda. Zato je povsem razumljivo, da je ta program »evropsko naravnani«. Prevzem teh obveznosti pomeni za Slovenijo samo korak naprej, saj kar se sedaj ureja in zagotavlja, mora biti ohranjeno in primerno tudi za naslednje generacije. Celotni NPVO si lahko ogledate na spletni strani Ministrstva za okolje in prostor www.gov.si/uvn/slo/index.html.

Andreja Purkat

NOVOSTI NA INTRANETNI STRANI

Na naslovu Intranet / Zagotavljanje kakovosti / Sistemska dokumentacija / Postopki je možen vpogled v prvo oziroma spremenjeno izdajo postopkov, navedenih v tabeli.

Emira Okič

PC / SLUŽBA	Številka postopka (izdaja – datum izdaje)	Naziv postopka	I - Izdelal P - Pregledal O - Odobril	SPREMEMBE
RR	04.02 (04 – 18.11.1998)	Razvoj novih tehnologij	I: Marjan Mencinger P: Mag.Klemen Hribar O: Filip Marinšek	UKINITEV postopka z 24.7.2002 zaradi združitve z 04.01
NABAVA	06.13 (01 – 18.09.2002)	Ocenjevanje dobaviteljev RD in tujih izvajalcev storitev	I: Olga Oven P: Maja Presterel O: Marija Novak	/
PC VP	09.J.01 (04 – 10.10.2002)	Prevzem starega železa, kovinskih in nekovinskih dodatkov	I: Marjan Mencinger P: Presterel, Zakrajšek O: Slavko Kanalec	Posodobitev
PC VP	09.J.11 (02 – 12.11.1998)	Uporaba ognjeodpornih materialov za pripravo žlindernih banj	I: Mag.Milan Klinar P: Jože Triplat O: Vekoslav Zakrajšek	UKINITEV postopka z 13.09.2002 zaradi drugega načina izlivanja žlindre
PC VP	09.J.17 (03 – 30.08.2002)	Kontinuirno vlivanje jekla	I: Mag.Milan Klinar P: M.Presterel,E.Šubelj O: Slavko Kanalec	Posodobitev
PC VP	09.J.18 (03 – 07.10.2002)	Adjustiranje slabov	I: Mag.Milan Klinar P: M.Presterel, E.Šubelj O: Vekoslav Zakrajšek	Posodobitev
PC VP	09.J.21 (02 – 13.11.1998)	Medfazni transport ognjeodpornih materialov	I: Mag.Milan Klinar P: Jože Triplat O: Vekoslav Zakrajšek	UKINITEV postopka z 02.10.2002 - vključitev dejavnosti v postopek 09.J.05
PC VP	09.V.02 (04 – 04.09.2002)	Sprejem in priprava slabov za zakladanje v Potisno peč	I: Anton Miklič P: Maja Presterel O: Slavko Kanalec	Posodobitev
PC VP	09.V.06 (04 - 03.09.2002)	Vroče valjanje slabov v TVT	I: Franci Preko P: Maja Presterel O: Slavko Kanalec	Dodajanje dejavnosti odpreme trakov
PC VP	09.V.26 (02 – 26.09.2002)	Obdelava valjev in krožnih nožev	I: Dušan Kogoj P: Maja Presterel O: Slavko Kanalec	Razširitev postopka za dejavnosti obdelave krožnih nožev
TK	10.01 (05 – 10.09.2002)	Vhodna kontrola strateškega potrošnega materiala	I: Milena Zalokar P: Maja Presterel O: Anton Skube	Posodobitev
TK	10.04 (03 – 25.09.2002)	Izvajanje kontrole v procesu čiščenja slabov (III.hala)	I: Leon Vidmar P: Maja Presterel O: Anton Skube	Posodobitev
TK	10.11 (05 – 12.09.2002)	Izvajanje fizikalno – kemijskih preiskav v kemijskem laboratoriju HP	I: Milena Zalokar P: Maja Presterel O: Anton Skube	Dodajanje dejavnosti in drugega seznama naprav
TK	10.12 (05 – 12.09.2002)	Izvajanje kemijskih preiskav v jeklarskem kemijskem laboratoriju	I: N.Bratun, J.Ravnik P: Maja Presterel O: Anton Skube	Dodajanje dejavnosti analiziranja tujega vzorca in drugega seznama naprav
TK	10.20 (05 – 11.09.2002)	Izvajanje kemičnih analiz v glavnem kemijskem laboratoriju	I: Milena Zalokar P: Maja Presterel O: Anton Skube	Dodajanje novih navodil za delo in drugega seznam naprav
TK	10.29 (03 – 10.09.2002)	Laboratorijska priprava vzorcev	I: Milena Zalokar P: Maja Presterel O: Anton Skube	Popravlilo dejavnosti, zapisov in seznama naprav
TK	10.30 (02 – 09.09.2002)	Razvoj in validacija kemijske metode	I: Zvone Gregorič P: Maja Presterel O: Milena Zalokar	Popravlilo dejavnosti, zapisov in seznama naprav
PC VP	13.02 (04 - 03.09.2002)	Obvladovanje neskladnih slabov v sektorju valjarne	I: Franci Perko P: Maja Presterel O: Slavko Kanalec	Posodobitev
SPID	14.17 (01 – 22.11.1999)	Izvajanje invencijsko – inovacijske dejavnosti	I: Avguštin Novšak P: Mag.Klemen Hribar O: Darko Mikec	UKINITEV postopka z 20.02.2002 zaradi uvajanje sistema kontinuirnih izboljšav
SPID	14.21 (01 – 08.08.2002)	Sistem kontinuirnih izboljšav	I: Avguštin Novšak P: Maja Presterel O: Branko Banko	/
KS	18.01 (06 – 11.10.2002)	Usposabljanje in izobraževanje delavcev	I: Maja Smolej P: Maja Presterel O: Damjana Muršec	Dodajanje dejavnosti ocenitve uspešnosti izobraževanja in prilaganje manjkajočih zapisov

HIGIENA ROK & UPORABA ROKAVIC

Preventiva kožnih obolenj ne pomeni samo uporabo rokavic oziroma drugih sredstev ter opreme za varnost in zdravje pri delu na delovnem mestu. Uporabljali naj bi jih samo tam, kjer s tehničnimi ukrepi ni mogoče preprečiti škodljivega vpliva obstoječih delovnih razmer. Tudi najboljše, najuspešnejše sredstvo za osebno varnost pa je za uporabnika dodatna obremenitev in ga občuti kot breme.

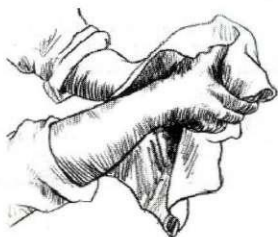
Zaščita kože z uporabo rokavic, še ne pomeni zadostnega preprečevanja kožnih obolenj. Zelo pomembna je higiena oziroma umivanje rok. V nekem ameriškem podjetju, kjer delavci delajo cementne izdelke, imajo izračun, da na delavca zagotovijo 20 litrov tekoče vode dnevno in to samo za umivanje rok na delovnem mestu. Delavci pa se morajo redno umivati pred in po vsaki uporabi rokavic.

Pomembno je opozoriti na vprašanje sredstev za čiščenje kože in umivanje rok. Včasih so prav ta sredstva (detergenti, mila itd.) izvor kožnih obolenj, ne pa snovi, s katerimi delavec prihaja v stik na delovnem mestu.

Ta morajo biti ustrezna in delavcem na voljo v skladu z namenom uporabe: močna čistila za mehanike in druge delavce, ki delajo z mastjo in olji, blaga trda ali tekoča mila za delavce v manj umazanem okolju.

Roke se umiva pod tekočo vodo in z pH nevtralnimi milom. Higijensko neustrezno je umivanje s stoječo vodo ali vodo v različnih vedrih itd.

Po umivanju je potrebno roke osušiti z napravo za pihanje zraka ali s papirnati brisačami. Neustrezno je sušenje rok v javnih prostorih z brisačami iz blaga.

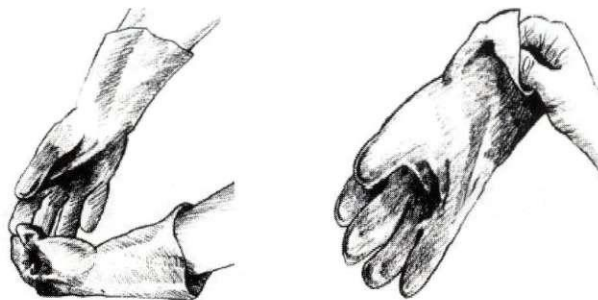

Na osušeno kožo rok nanesemo še zaščitno mazilo, ki kožo neguje in hkrati ščiti, vendar popolne zaščite z njim ne dosežemo.

Odstranjevanje rokavic z rok je preprost postopek...

Preden odstranimo rokavice jim očistimo zunanjo stran. To lahko storimo z blagim udarcem dlan z dlanjo.

S prsti ene roke potegnemo posamezno za vse prste druge rokavice in nato potegnemo celo in sicer tako, da se prsti rokavice ne obrnejo navznoter, kar nam skrajša kasnejši čas oblačenja rokavic.

Pri slačenju rokavic za delavce, ki opravljajo delo v laboratorijih in delajo z nevarnimi snovmi je ta postopek bolj zahteven, saj se pri tem ne smejo dotakniti zunanje plasti rokavic.

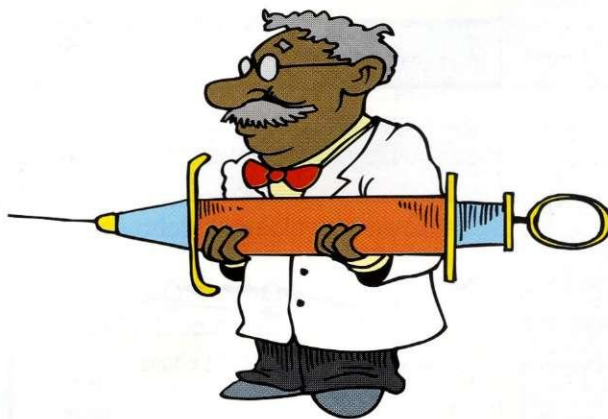
Pri vsem tem je torej pomembna primerna izbira rokavic za določena dela. Pomemben je predvsem material (guma, usnje, blago itd.) in velikost. Prav vsaka rokavica pa mora imeti tudi certifikat kakovosti (CE oznako). Ko rokavice ne služijo več svojemu namenu, jih je potrebno zamenjati in stare zavreči.

Sabina Škrjanc

MALO ZANIMANJA ZA KRVODAJALSKO AKCIJO

**VABIM VAS, DA UDELEŽBO PRIJAVITE
NA TEL. ŠTEVILKO 1340.**

KO BO ZBRANIH ZADOSTNO ŠTEVILO PRIJAV (VSAJ 30),
BO S STRANI RDEČEGA KRIŽA ORGANIZIRAN PREVOZ.
O ČASU PREDVIDENEGA ODHODA
BOSTE PRAVOČASNO OBVEŠČENI.

CEPLJENJE PROTI GRIPI

Plačnik stroškov cepljenja sta Acroni in SUZ.
Cepljenje bo potekalo sredi novembra na različnih lokacijah.
Prijavite se pri svojih tajnicah ali na tel. številko 1340.

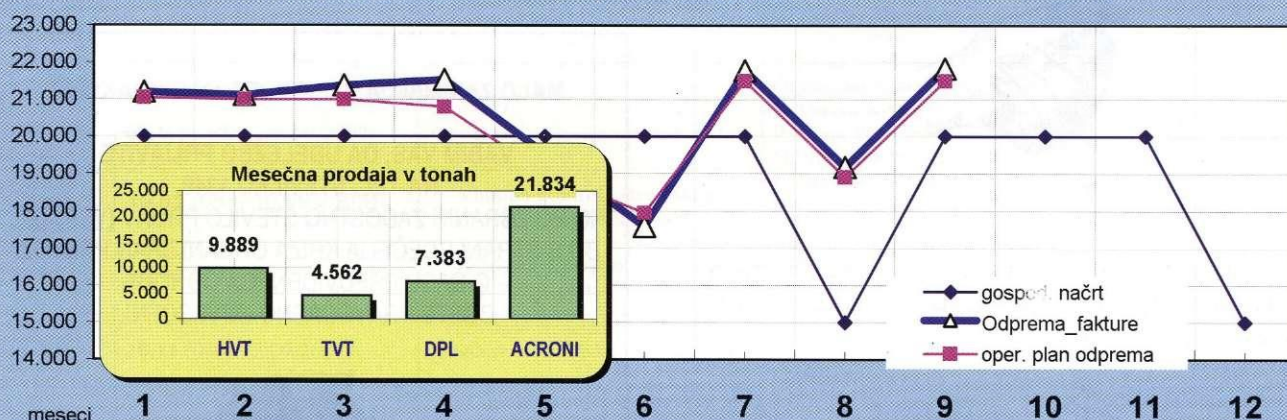

POSLOVANJE V SEPTEMBRU

	NERJAVNA JEKLA			JEKLA ZA ELEKTROPLOČEVINO						MALOGLJ. in NAVAD. KON. JEK.			KON.LEGIR. in JEKLA za POBOLJ.			SKUPAJ		
	realiz. ton	plan ton	%	realiz. ton	plan ton	%	realiz. ton	plan ton	%	realiz. ton	plan ton	%	realiz. ton	plan ton	%	realiz. ton	plan ton	%
JEKLARNA , PROGA																		
JEKLARNA	6.158	6.960	88	8.144	8.000	102	3.508	2.900	121	8.125	8.330	98	3.071	2.810	109	29.005	29.000	100
VALJARNA	6.251	7.920	79	6.149	5.900	104	2.217	2.500	89	7.084	6.880	103	2.722	2.800	97	24.423	26.000	94
IZDELKI ...PROIZVODNJA																		
HVT	1.420	1.500	95	4.938	5.000	99	1.395	2.000	70	926	600	154	917	900	102	9.596	10.000	96
TVT	983	1.000	98	207	200					2.780	2.600	107	494	500	99	4.464	4.300	104
DPL	2.813	2.700	104							3.502	3.800	92	888	700	127	7.203	7.200	100
ACRONI	5.216	5.200	100	5.145	5.200	99	1.395	2.000	70	7.208	7.000	103	2.300	2.100	110	21.263	21.500	99
IZDELKI ...ODPREMA v tonah																		
HVT	1.381	1.500	92	5.273	5.000	105	1.478	2.000	74	891	600	149	866	900	96	9.889	10.000	99
TVT	1.006	1.000	101	207	200					2.847	2.600	110	502	500	100	4.562	4.300	106
DPL	2.836	2.700	105							3.809	3.800	100	755	700	108	7.383	7.200	103
ACRONI	5.223	5.200	100	5.480	5.200	105	1.478	2.000	74	7.548	7.000	108	2.124	2.100	101	21.834	21.500	102
IZDELKI ...ODPREMA v EUR x 1000																		
HVT	2.905	2.774	105	1.987	2.000	99	564	542	104	362	364	100	437	447	98	6.863	6.759	102
TVT	1.543	1.394	111							716	720	99	251	222	113	2.509	2.337	107
DPL	4.480	4.560	98							918	819	112	235	298	79	5.637	5.677	99
ACRONI	8.928	8.728	102	1.987	2.000	99	564	542	104	1.996	1.903	105	923	967	95	15.091	14.772	102

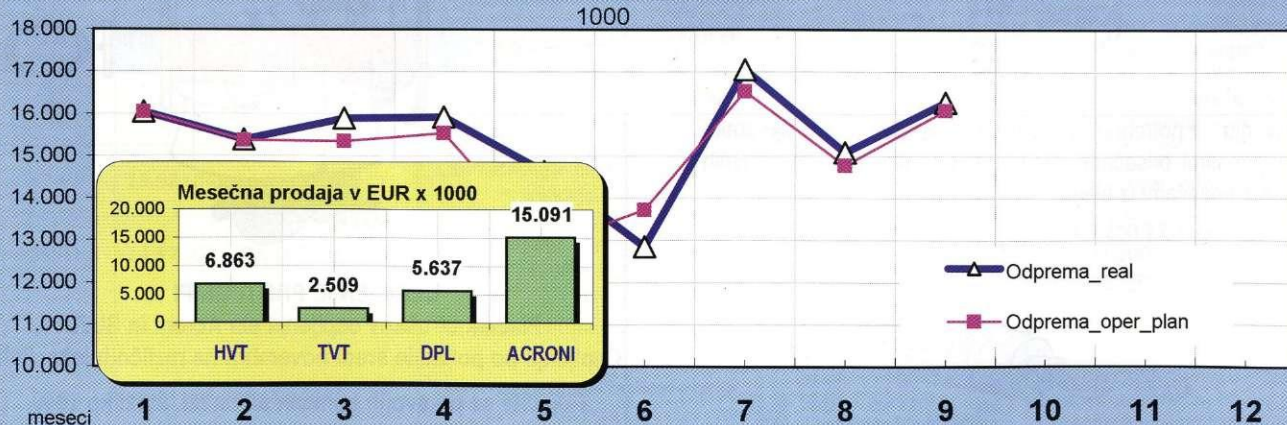
DOSEGANJE ODPREME ACRONI V PRIMERJAVI Z NAČRTOM

v tonah

DOSEGANJE ODPREME ACRONI V PRIMERJAVI Z OPER. PLANOM

v EUR x 1000

PROIZVODNJA V SEPTEMBRU

V operativnem načrtu za mesec september, ki je kar za 1.500 ton presegal proizvodnjo predvideno z gospodarskim načrtom, smo predvideli 21.500 ton končnih izdelkov. Uspelo pa nam je izdelati 21.263 ton pločevine in trakov za odpremo. Razveseljivo je, da smo odpremili rekordnih 21.834 ton izdelkov in s tem presegli z operativnim načrtom planirano količino za 1,5 odstotka. Tako velika količina odpremljenega materiala nam zagotavlja, da bo tudi poslovni rezultat ugoden. Tudi v septembru v Vroči valjarni ni bil dosežen načrtovani izplen, kar nam zvišuje stroške proizvodnje in s tem negativno vpliva na poslovanje. S posameznimi ukrepi na valjarniški progi smo izboljšali stabilnost valjanja in zato pričakujemo, da bo v oktobru rezultat bistveno boljši.

Profitni center Vroča predelava:

Jeklarna je v septembru obratovala neprekinjeno in je v času kritične tarife električne energije nismo ustavljali. Zaradi tega je električna energija občutno dražja, vendar pa nam neprekinjeno obratovanje omogoča doseči večjo proizvodnjo, nižje specifične porabe ter optimalnejšo organizacijo dela s tem pa dosežemo boljši skupni učinek. Zaradi tega bomo z neprekinjenim obratovanjem jeklarne nadaljevali tudi v mesecu oktobru. V septembru smo imeli kar nekaj daljših zastojev in sicer na saržirnem žerjavu (11 ur), zaradi mehanske okvare elektro obločne peči (28 ur) in zaradi elektro zastoja (6 ur). Pri kontinuirnem vlivanju smo imeli dva prodora taline (12 ur). Zaključili smo z naložbo v naprave za ogrevanje livnih ponev, in s tem dosegli zmanjšanje porabe zemeljskega plina.

Proizvodnja **Vroče valjarne** je bila bistveno manjša od načrtovane. Zaradi pomanjkanja vložka in majhnih medfaznih zalog smo na progi pogosto menjavali program valjanja. Pogosteje smo spreminjali program po vrstah jekla, po dimenzijah in po agregatih (debela pločevina, toplo valjan trak). Zaradi nestabilnega valjanja na Šteklju (nepravilne usmeritve valjanca pri končnem prevleku) je bil na valjavski progi povečan izmet, prihajalo pa je tudi do dimenzijskih odstopanj pri valjanju debele pločevine. Večji je bil tudi delež nenačrtovanih zastojev. Posledica vseh omenjenih težav je bilo pomanjkanje vložka v finalnih profitnih centrih, potrebna so bila dodatna dela, zato so bili stroški višji.

Profitni center Hladna predelava:

Proizvodni plan (ki je bil postavljen visoko) je bil izpolnjen 98 odstotno. Glavni vzroki za zaostajanje za planom so bili pomanjkanje ustreznega vložka, dvodnevna menjava dimnika za odvod kislinjskih hlapov z lužilne linije, grobo uvaljana škaja na toplo valjanih trakovih ter neustrezen profil toplo valjanih trakov iz jekel za elektro pločevine in iz ogljičnih jekel. Delo po posameznih sektorjih je bilo močno odvisno od dohoda vložka. Na liniji za pripravo toplo valjanih kolobarjev smo poleg redne proizvodnje pripravili še zalogo okoli 300 ton nerjavni kolobarjev za čas, ko linija zaradi menjave varilnika ne bo obratovala (predvidoma ob koncu leta). Zaradi pomanjkanja vložka zvonaste peči štiri dni niso obratovali. V finalizaciji se je zaradi zahtevnejšega asortimana zmanjšala količina razrezanega materiala na izmeno skoraj za polovico. Doseženi izplen je v okviru načrtovanega, prav tako pa potroški. Specifične porabe električne energije in zemeljskega plina so nekoliko nižje od načrtovanih.

V Profitnem centru Predelava debele pločevine smo načrtovane cilje dosegli. Manjše povpraševanje in s tem proizvodnjo navadne konstrukcijske pločevine smo nadomestili z večjo proizvodnjo pločevin iz nerjavni, in legiranih konstrukcijskih jekel. Največjo motnjo v proizvodnji je povzročala premajhen količina in prepozen dohod vhodnega materiala. Majhne medfazne zaloge bodo imele za posledico tudi manjšo končno proizvodnjo v mesecu oktobru. Preveč je tudi izpada pločevine na naročila zaradi slabe kakovosti vložka, predvsem pri nerjavni jeklih. V začetku meseca je bil uspešno izveden osemdnevni remont širiti soč tonske stiskalnice. V tem mesecu je bil dosežen izplen 87,4 odstotkov, kar je nekaj boljše od načrtovanega.

Tehnični direktor

Branko Banko, univ.dipl.inž.

NOVICE IZ TOVARNE

SKUPŠČINA ACRONIJA PREGLEDALA POSLOVANJE

30. septembra 2001 je v prostorih Acronija potekala seja skupščine, ki je zasedala v spremenjeni sestavi, saj po novem skupščino sestavljajo štirje člani, in sicer g. Tibor Šimonka ostaja kot predsednik, poleg njega pa so še g. Igor Umek, g. Boris Pesjak in prof. dr. Franc Vodopivec.

Na skupščini je bila največja pozornost namenjena pregledu poslovanja v prvih osmih mesecih letošnjega leta ter oceni do konca leta, ki jo je posredoval glavni direktor dr. Prešern. Na poslovanje Acronija v obdobju januar – avgust je vplivala okvara pogonskega motorja glavne generatorske grupe valjavskega ogrodka štekel, slabši kot smo načrtovali pa so bili tudi izpleni, kljub temu pa je bilo poslovanje pozitivno in sicer smo v prvih osmih mesecih ustvarili 115 mio. SIT dobička. Ocena posloводства je, da bomo kljub nekaterim izrednim dogodkom (izplačilo odpravnin, odprodaja glavne pisarne, oblikovanje popravka za dani kredit družbi CPK, itd.) poslovno leto 2002 zaključili pozitivno.

Članom skupščine so bile predstavljene tudi nameravane naložbe v modernizacijo VOD naprave v Jeklarni, rekonstrukcijo škajni jam ter nabavo ravnalnega stroja za debelo pločevino. Člani skupščine so soglasno odobrili predlagane naložbe.

Skupščina je bila obveščena tudi o razgovorih s Slovensko izvozno družbo o zavarovanju terjatev, ki jih ima Acroni do slovenskih in tujih poslovnih partnerjev ter o pogajanjih z Gorenjsko banko o razrešitvi zastavnih pravic na zemljiščih Acronija, ki izvirajo iz časa gradnje Jeklarne na Beli. Seznanjeni pa so bili tudi z vsebino pogodbe o pokroviteljstvu Hokejskega kluba Acroni Jesenice.

Polonca Marjanovič

NOVE NALOŽBE

Skupščina Acronija je na svoji zadnji seji dne 30.09.2002 obravnavala in potrdila izvedbo treh novih naložb. Predstavljeni so bili naslednji projekti:

Modernizacija VOD naprave;

Projekt je bil predstavljen in načelno potrjen že na prejšnji skupščini v mesecu juniju t.l. Naknadno predstavljeni izračuni kažejo še bolj optimistične finančne efekte. Poleg možnosti povečanja proizvodnje v Jeklarni za cca 10% bo z naložbo sanirana ekološka problematika procesne vode iz VOD naprave, z namestitvijo lastnega parnega kotla odpade nezanesljiva in bistveno dražja dobava tehnološke pare, sočasno pa bo omogočena uskladitev proizvodnih kapacitet, avtomatizacija procesa in povečan delež sekvenčnega vlivanja nerjavnih jekel.

Rekonstrukcija škajnih jam:

Podobno kot VOD je bila na predhodni seji obravnavana tudi Rekonstrukcija škajnih jam. Tokrat je bila potrjena izvedba 1. faze projekta, ki zadeva namestitev kakovostnih potopnih črpalk v Vroči valjarni. Z realizacijo projekta bo zmanjšan izpust hladilne vode v akumulacijski bazen HE Moste, zmanjšano bo plačilo takse in vodnega prispevka, sočasno pa bo v enem delu izpolnjena obveza iz IPPC programa. Predračunska vrednost izvedbe 1. faze naložbe znaša 173,8 mio SIT, porabljena sredstva pa naj bi se vrnila po štirih letih obratovanja.

Ravnalni stroj za debelo pločevino:

Z izvedbo naložbe bo odpravljeno ozko grlo pri ravnanju pločevine, izboljšana bo kakovosti ravnosti, vzporedno pa se odpirajo možnosti povečanja proizvodnje in izboljšanja produktivnosti obstoječe opreme. Predviden je nakup že rabljenega, generalno obnovega ravnalnika, ki je cenovno bistveno ugodnejši od novega. Skupaj z gradbenimi deli, načrti, opremo in montažo je za projekt odobreno 225,4 mio SIT. Investicijski stroški bodo vrnjeni v nekaj več kot letu dni. Projekt bo izveden v roku 6 mesecev.

Ludvik Bergles

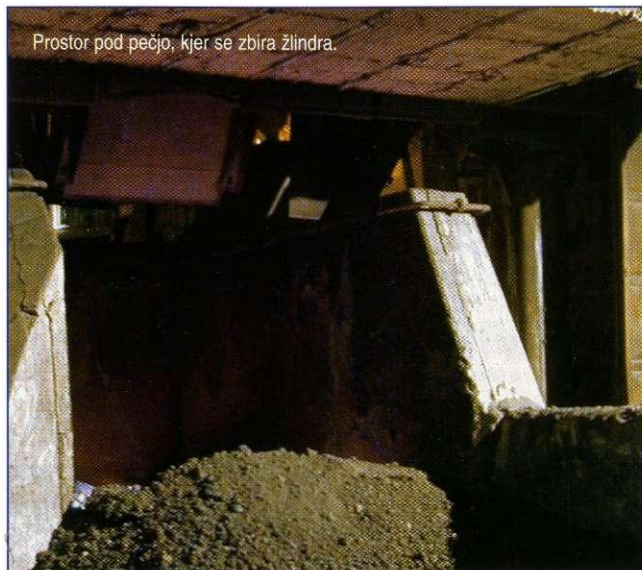

PC HP - gradnja nadstreška za odpremo in garderob vidno napreduje.

CELOSTNA UREDITEV JEKLARSKE ŽLINDRE V ZAKLJUČNI FAZI

Za ločitev bele in črne žlindre ter spremembo njenega odvoza so bila med letošnjem desetdnevem letnem remontu Jeklarn

Prostor pod pečo, kjer se zbira žindra.

izvedena naslednja dela:

- izdelava jame za izlivanje bele žlindre v hali vlivališča;
- izdelava korita pod EOP;
- montaža toplotne zaščite kabelskih polic;
- montaža cevnih in elektro instalacij za hlajenje žlindre z vodo;
- montaža opreme za signalizacijo in video nadzor;
- montaža kabine.

Še vročo je treba naložiti na tovarnjak in odpeljati - kot v pekl.

Nov način odvoza se je začel uporabljati po zaključku letnega remonta. Med uporabo so bile ugotovljene nekatere pomanjkljivosti (toplotna zaščita, lokacija kabine, pomanjkljiva signalizacija, vozila za odvoz), ki so bile odpravljene do 8.10.02.

24.9.02 je bil opravljen tehnični pregled opreme. Pripombe komisije za tehnični pregled bomo predvidoma uredili do 24.11.02.

J. Pikon

PONUĐNIKI ZA NAKUP ACRONIJA SLOVENSKA IN TUJA PODJETJA

1. oktobra 2002 se je na svoji 21. seji sestala Komisija za vodenje in nadzor postopka prodaje družb v sistemu Slovenskih železarn. Komisija je ugotovila, da so do roka na sedež Slovenskih železarn za nakup podjetja SŽ Acroni Jesenice prispale štiri ponudbe.

Skladno z javnim mednarodnim razpisom, ki je bil objavljen 28. junija 2002, je bil ponujen v odkup 80-odstotni lastniški delež družbe. Gre za nezavezujoče ponudbe, saj bo postopek tekel dvostopenjsko – po oddaji nezavezujočih ponudb bodo ponudniki, ki jih bo Komisija izbrala na podlagi strokovne ocene, imeli možnost pridobivanja dodatnih informacij, opravili pa bodo lahko tudi skrbni pregled družbe, na podlagi katerega bodo lahko oblikovali in predložili zavezujoče ponudbe.

Komisija imen ponudnikov ne bo javno objavila, preden postopek ne bo končan, saj bi to lahko negativno vplivalo na pogajalske pozicije, člani Komisije in pooblaščenec osebe pa so v skladu z vladno uredbo o postopkih prodaje in drugih oblikah razpolaganja z državnim premoženjem zavezani k molčečnosti. Rok za oddajo zavezujočih ponudb bo predvidoma v februarju 2003, postopek prodaje družbe pa naj bi bil končan predvidoma v drugi polovici leta 2003.

Irena Peterlin

POMEMBNE SPREMEMBE V ENERGETIKI

S prvim septembrom so bile končno uresničene naše večletne želje po formiranju lastne ekipe za izvajanje meritev in opravljanje vzdrževalnih del na elektroenergetskih napravah. V Acroni je iz Energetike ŽJ d.o.o. prestopila skupina za izvajanje meritev in skupina za vzdrževanja visokonapetostnih naprav. V sklopu Energetike je nastal oddelek Elektroenergija, ki trenutno šteje 9 zaposlenih in ga vodi Anton MUNIH. Oddelek bo pokrival vse naprave za prenos in distribucijo električne energije v Acroniju, izvajal pa bo še pogodbeno dela za družbe nastale iz Energetike ŽJ d.o.o. Pred oddelkom je veliko nalog, najvažnejše pa so: izboljšati stanje elektroenergetskih naprav ter s tem dvigniti njihovo stopnjo obratovalne sposobnosti, varnosti pri delu nameniti več pozornosti, urediti tehnično dokumentacijo in izboljšati sodelovanje z vzdrževanji Profitnih centrov. Ker sta skupini meritev in vzdrževanja majhni, bo za njihovo učinkovitost potrebna čim širša usposobljenost, kar bomo dosegli z dodatnimi izobraževanji. Skupina za vzdrževanje bo dodatno usposobljena za izvajanje stikalnih manipulacij, za kar bodo morali opraviti izpite za elektroenergetske stikalničarje, s tem pa se bo učinkovitost in varnost pri delu bistveno izboljšala.

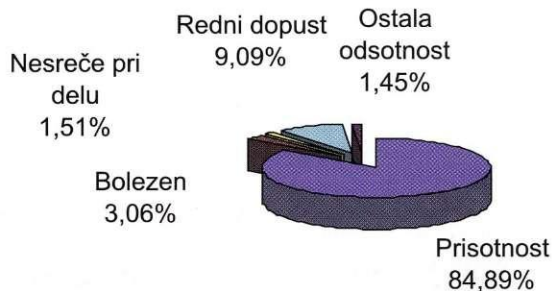
Prepričan sem, da se je poslovodstvo pravilno odločilo o pomembnosti prehoda merilcev in vzdrževalcev v Acroni, njihov pristop k delu pa kaže, da so se dobro vključili, in prepričan sem, da bodo pozitivni rezultati dela kmalu vidni. Celotnemu oddelku Elektroenergije želim uspešno, predvsem pa varno delo.

Marko SUŠNIK

KADROVSKA GIBANJA

ODSOTNOST

V septembru je bila prisotnost na delu za dober odstotek večja kot lani v istem mesecu. Nekaj manj je bolovanja zaradi bolezni, večja pa je odsotnost zaradi nesreč pri delu.

Ivanka Mavri

JUBILANTI DELA

10 LET:

Urh Klemen

PC PDP

20 LET:

Češek Zoran
Voropec Miroslav
Denič Mirsad
Panjtar Klavdij
Delič Vesna
Kovačec Leopold
Krnčar Bojan
Arh Zvonka

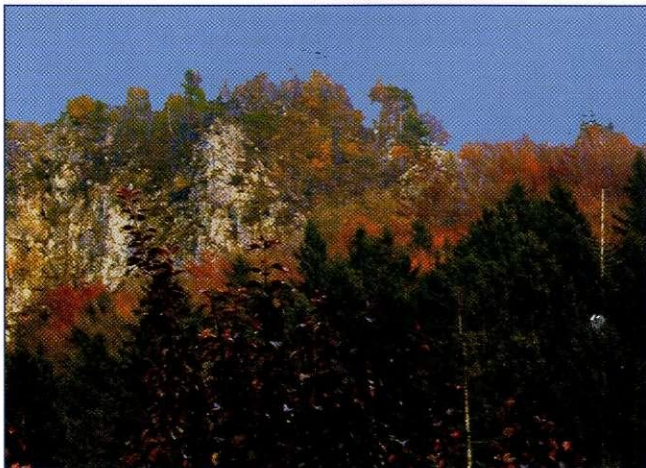
PC VP valj.
PC VP valj.
PC Hl.pred.
PC Hl.pred.
PC PDP
PC PDP
Tehn.kont.
Finance

30 LET:

Ambrožič Kati
Bektašević Ramiz
Pavlin Janez
Gorše Tomaž
Mežik Jože

PC VP jekl.
PC VP jekl.
PC Hl.pred.
Teh.stor.
Teh.kont.

Iskrene čestitke!

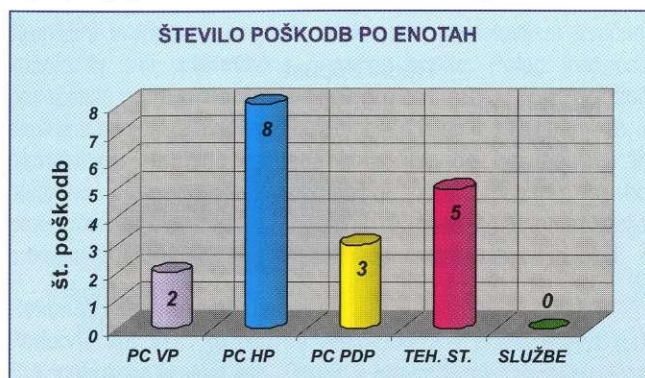

GIBANJE POŠKODB PRI DELU

V mesecu septembru se je pripetilo **18 poškodb pri delu** in **2 poškodbi na poti**. Poškodovanci so bili zaradi posledic teh poškodb in posledic poškodb v preteklosti **odsotnih z dela 377 delovnih dni**, to je dobrih **21 dni na poškodbo**.

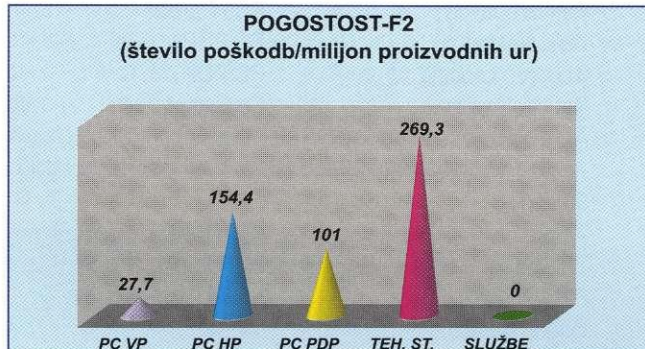
V povprečju je bilo dnevno odsotnih z dela **18 zaposlenih**.

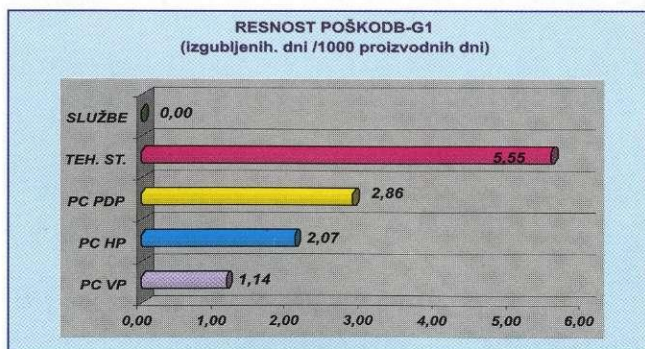
V mesecu septembru 2002 sta se pripetili 2 poškodbi pri delu več v primerjavi z letom 2001 istega meseca.

mesec, leto	PCVP	PC HP	PC PDP	TEH.ST.	SLUŽBE
SEP. 2001	5	4	4	2	1
SEP. 2002	2	8	3	5	0
SKUPAJ	😊	😞	😊	😞	😊

Primerjava števila poškodb pri delu v mesecu septembru v tekočem letu s preteklim letom.

Pogostost je ta mesec močno največja v tehničnih storitvah, sledi PC HP, PC PDP- ki je bila prejšnji mesec na vrhu lestvice, PC VP in službe.

Resnost je največja v tehničnih storitvah, sledi PC PDP, PC HP, PC VP in službe.

Sabina Škrjanc

RAZVOJ IN RAZISKAVE

IZDELAVA PRVE ŠARŽE NIKLJEVE ZLITINE INVAR 36 V ACRONIJU

V mesecu oktobru smo v Acroniju izdelali prvo šaržo zlitine Invar 36. Gre za zlitino, ki je legirana s 36 % niklja, kar pomeni, da je dodatek niklja v eni šarži večji kot skupaj v štirih šaržah "običajnih" vrst avstenitnih nerjavnih jekel.

Nikljeva zlitina Invar 36 je bila izdelana v sodelovanju s podjetjem Imphy Ugine Precision iz Francije, ki spada v grupo Arcelor. V proizvodnem procesu izdelave šarže sta bila prisotna predstavnika

Ulivanje nikljeve zlitine Invar 36 in ogled slabov v 3. hali.

omenjenega podjetja in sicer g. Pascal Willemin, s katerim na tehničnem področju že dalj časa sodelujemo, in g. Philippe Chaizy. Izdelava šarže Invar 36 spada v tretjo fazo razvojnega projekta nikljevih zlitin v Acroniju.

V prvi fazi je bila na podlagi procesa prevajanja zlitine Gammaphy (42 % Ni) sprejeta splošna ocena o primernosti vroče valjavniške proge v Acroniju za valjanje nikljevih zlitin in odločitev o nadaljevanju razvojnega projekta. V drugi fazi smo v PC Hladna predelava preizkusili različne načine luženja in odstranjevanja oksidne plasti z brušenjem. Tretja faza pa obsega proces predelave na celotni tehnološki poti in sicer od priprave vložka do hladno valjanega traku.

Uporaba zlitine Invar 36

Zaradi neobčutljivosti na krhkost materiala pri nizkih temperaturah in stabilnosti mikrostrukture, se zlitina uporablja za oblogo rezervoarjev za transport tekočega dušika, predvsem na ladjah. Drugo zelo pomembno področje uporabe pa so bimetalni (trak iz dveh plasti različnih kovin za merjenje temperature). Zlitina s 36 % niklja ima namreč izredno majhen koeficient toplotnega raztezka.

Zlitine tipa Invar 36 poleg Imphy Ugine Precision trenutno izdeluje še Nippon Steel, Japonska.

Iskrene čestitke vsem, ki ste s svojim delom prispevali k uspešni izdelavi šarže!

Alenka Kosmač

NI MI VSEENO!

Ureditev parkirišča pred upravno stavbo PC Vroča predelava
Predlagamo, da se vsaj nekoliko uredi omenjeno parkirišče - nasuje in izravn ter povalja na končno debelino 10 cm. Zdaj je parkirišče nasuto z žlindro, v kateri je prisotnih precej ostrih jeklenih delcev, zaradi katerih prihaja do pogostih poškodb avtomobilskih gum (predrtja plaščev). Menimo, da predlagana rešitev ne predstavlja velikega stroška, če že ne moremo z asfaltiranjem dovoza te nevšečnosti odpraviti.

Obstoječa ureditev parkirišča ni ustrezna. Urejuje se problematika dostopa do upravne stavbe Jeklarne. V primeru pozitivne rešitve se bo sočasno asfaltiral dostop in parkirišče. K hitri rešitvi nas zavezuje odločba inšpektorja.

Ljubo Osovnikar

Prostor kadrovske službe, kadrovska politika Acronija
Imam kar nekaj pripomb, za katere me čudi, da ni bilo o tem še nič napisanega.

- Lokacija Kadrovske službe v upravni stavbi se mi ne zdi primerna. Poleg tega so zastraženi kot "medvedje". Na recepciji moraš povedati koga želiš in potem te pridejo iskat. Kot da sami ne znamo do pravih vrat? Ali pa se bojijo, da bi slišali, kar ne bi smeli? Pa to še ni nič v primerjavi s tem, kar doživiš, ko vstopiš. Telefoni, govorjenje drug čez drugega, skratka kaos. Pa to ni bilo naključje. Podobno so doživeli tudi moji sodelavci. Kasneje sem uspel prebrati na vratih omenjene pisarne sedem imen. Kje je tu zaupnost in poslovno obnašanje, pa čeprav gre samo za delavce. Kako lahko zaposleni v tej pisarni kakovostno opravijo svoje delo?
- Kdo kreira oziroma načrtuje kadrovske politiko Acronija? Najprej delavce odpustite in jim daste odpravnino, potem pa zaposlite še več novih.

V septembrski številki Novic smo posredovali odgovor na podobno vprašanje. Do rešitve zapleta predlagamo pogostejšo uporabo sobe za razgovore v pritličju, ki omogoča zaupnost in lažji dostop.

Kadrovske politiko načrtuje poslovodstvo družbe. Izkoristili smo enkratno možnost prehoda starejših delavcev Acronija in invalidov na podjetje CPK, ki je šlo v stečaj. Na osnovi delne nadomestitve, predvsem pa popolnitve delovnih mest v proizvodnji smo zaposlili večje število delavcev za določen čas. Praviloma smo zaposlovali mlajše delavce. Od navedenih zaposlitev pričakujemo: delno razbremenitev ostalih delavcev, manj nadurnega dela in višji obseg proizvodnje na posameznih linijah in programih. Cilji na področju zaposlovanja ostajajo nespremenjeni:

- izločanje dejavnosti (vzdrževanje, ognjevarna obzidava, železniški transport),
- zmanjševanje števila zaposlenih v režiji,
- prehod invalidov na SUZ,
- nadzorovano zaposlovanje mladega in strokovnega kadra,
- prenos znanja in izkušenj na mlajši kader,
- obvladovanje mase izplačanih plač,

Ljubo Osovnikar

Parkirišče za tovornjake - PC Predelava debele pločevine
dlagam, da železniško progo, ki je nasproti oddelka RTA na Javorniku zasujete, utrdite in asfaltirate, ker se ne uporablja že več let. S tem bi razbremenili cesto do PC predelava debele pločevine in omogočili parkiranje in srečevanje tovornjakov in priklopnikov na tem delu Acronija. Tovarnjaki, ki stojijo na cestišču onemogočajo dostop in odvoz vozil na RTA.

V oddelku Tehničnih storitev - Železniški smo ugotovili, da je v predlogu omenjeni železniški tir pred stavbo RTA na Javorniku dejansko nepotreben in ne služi ničesar, zato ga bomo - če bo vreme dopuščalo, odstranili še letos, najkasneje pa spomladi naslednje leto. Prostor bomo zasuli z materialom in utrdili tako, da bo pridobljena dodatna površina za parkiranje tovornjakov, odnosno lažje srečevanje dovoznih in odvoznih tovornjakov iz PDP, kar bo še posebej koristno v zimskem času.

Valentin Markež

Delovna mesta primerna tudi za ženske

Zanima me, ali bo SUZ odpiral kakšna nova delovna mesta, kjer bi se zaposlile tudi ženske?

SUZ ne bo odpiral novih delovnih mest, kjer bi bila možna zaposlitev žensk.

Marjan Ravnik, direktor SUZ

SINDIKALNE NOVICE

Koordinacijski svet SŽ NEODVISNOST je imel v drugi polovici septembra sejo z novim predsednikom Uprave SŽ Tiborjem Šimonko, ki je v začetku septembra zamenjal dotedanjega predsednika Matica Tasiča. Glavna naloga novega predsednika Uprave SŽ bo dokončanje postopkov privatizacije odvisnih družb in nato še likvidacija holdinga SŽ. Osnovni cilj pri tem pa naj bi bil zagotoviti nadaljnji razvoj slovenskega jeklarstva. Seznanil nas je tudi s poslovanjem SŽ in družb v sistemu. V Upravi SŽ z rezultati niso najbolj zadovoljni, ker so odstopanja v večini družb. Z poslovanjem družbe Acroni so zadovoljni, saj posluje z dobičkom.

26.09.2002 se je iztekel rok za oddajo ponudb za nakup 80-odstotnega deleža v dveh največjih jedrinih družbah v sistemu SŽ-Acroni in METAL. Za sindikat je pomembno, da bi komisija pri izbiri lastnika morala najprej upoštevati ohranitev delovnih mest in razširitev prodajnega trga oziroma razvoj jeklarstva.

Oba sindikata v družbi sta aktivno sodelovala tudi pri reševanju problematike težje zaposljivih delavcev, ki so bili v okviru kadrovskega prestrukturiranja razporejeni v družbo CPK, potem na Zavod za zaposlovanje in nato na SPIZ, kjer bodo imeli zagotovljeno dolgoročno socialno varnost. Vsi so dobili v dogovorjenem roku izplačano celotno odpravnino.

Sindikata sta naslovila dopis na Vlado RS, dr. Drnovška, ministra Kopača, ministrico Petrinovo zaradi cene električne energije, saj je absolutno previsoka in ni prilagojena evropskim cenam.

V začetku oktobra smo zaključili s obročno prodajo hokejskih vstopnic za sezono 2002/2003. Z dogovorom poslovodstva Acroni, hokejskim klubom in sindikatoma smo uspeli pridobiti popust v znesku 2000,00 sit na vstopnico, tako da je cena za člane obeh sindikatov 8.000,00 in za ostale zaposlene 10.000,00 tolarjev.

Po dolgih letih smo na pobudo nekaterih naših članov sindikata družbe ACRONI NEODVISNOST organizirali 19. oktobra izlet v Prekmurje z kopanjem v Moravskih toplicah TERME 3000. Zanimanja je bilo veliko in mislimo, da je tako prav in je treba sindikalno druženje ponovno oživiti.

Kar nekaj naših članov sindikata NEODVISNOST se je letos odločilo tedenski dopust preživeti v kampu Moravske toplice. Še vedno je na voljo nekaj prostih terminov v mesecu novembru in decembru po ceni 40.000,00 tolarjev za sedem dni. V ceno je vključeno letovanje v ogrevani priklopci predelani v leseno hišico in neomejeno kopanje za 5 oseb. V hišici je TV in radio, imate pa možnost kuhanja.

Sonja Cuznar

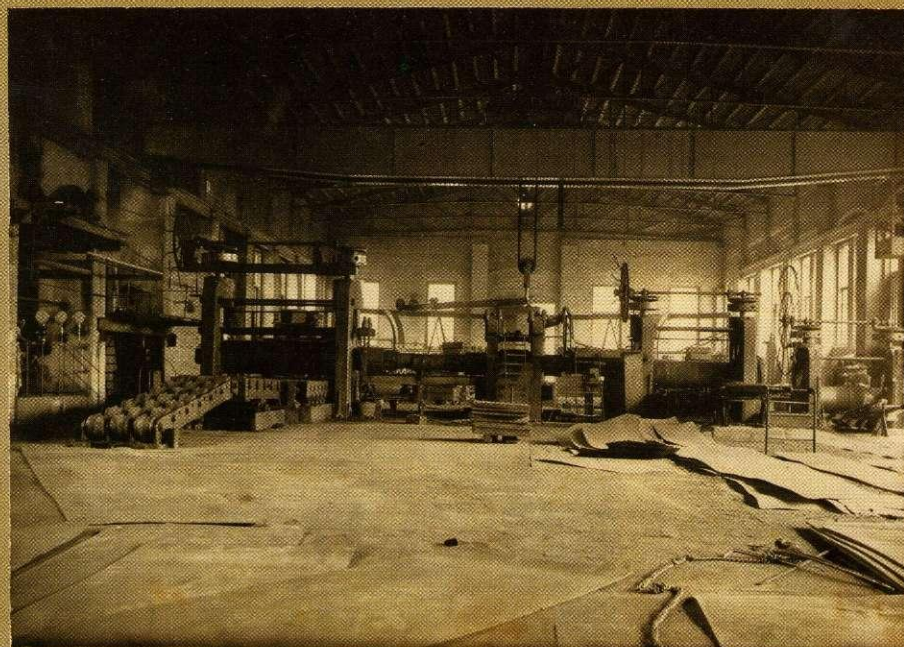
IZ NAŠE ZGODOVINE

Že pred ustanovitvijo KID (1869) se je jeseniška železarna ponašala z nazivom "Cesarsko kraljeve privilegirane jeklarne na Savi", njeni izdelki pa so bili zelo cenjeni doma in v svetu. Prodajali so jih pod zaščitnimi blagovnimi znamkami SAVA, ZOIS in DIETRICH, ki so bile v tistem času registrirane v avstrijskih in nemških deželah ter v Turčiji, nekoliko kasneje pa tudi pri Mednarodnem uradu za zaščito industrijske lastnine v Bernu. Tako je iz poročil Trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani razvidno, da so že leta 1854 razpošiljali pudlano jeklo in izdelke v Španijo, Francijo, Italijo, po vsem Balkanu in v Turčijo, pa tudi v bolj oddaljene azijske in prekomorske dežele Novega sveta. Iskano blago

gorenjskih fužin so pretovaljali v pomembnih svetovnih pristaniščih: Palermo, Istanbul, Cadiz, Bombay, New York, Havana, Rio de Janeiro in Valparaiso...

Zdravko Kovačič

Eisenwerk Jauerburg.

Innere des Blechwalzwerkes.

Javorniku v novozgrajenem tovarniškem objektu, kolavdiranem julija 1901. V ta objekt so v letu 1902 preselili valjarno pločevine z Jesenic. (Fužine – Sava). Obsegala je trojko za debelo pločevino, dolžine valjev 3000 mm, Ø 850 mm, grebenjak dolžine valjev 740 mm, Ø 700 mm, trojko za srednjo pločevino dolžine valjev 2200 mm, Ø 700 mm in trojko za tanko pločevino, dolžine valjev 1700 in premera Ø 700 mm.

Za ogrevanje polizdelkov so imeli dve veliki varilni peči, malo varilno peč, veliko žarilno peč za pločevino, potrebne transportne naprave in škarje.

STARE FOTOGRAFIJE

NOTRANJOST VALJARNE PLOČEVINE NA JAVORNIKU LETA 1902

Objavljeno fotografijo hranimo v Gornjesavskem muzeju Jesenice. V fototeki Kranjske industrijske družbe je spravljena pod inventarno številko 1250, (negativ št. A 4768). Zanimiv je opis fotografije pločevinske valjarne, ki se nanaša na prvi valjarniški obrat na Javorniku.

Za objavo povzemamo njen opis s fototečnega kartona:

Na fotografiji je pločevinska valjarna na

Za bralce Novic pripravila
Irena lačen Benedičič

PREKMURJE - DEŽELA Z BOGATO PRETEKLOSTJO

V jesenskem času smo v DMIT za naše člane pripravili dva enodnevna izleta.

Prvega smo organizirali v severovzhodni del naše male dežele. 27. september je bil hladen jesenski dan. Rano smo se z avtobusom

Med ogledom družbe Nafta Lendava.

odpravili iz Jesenic. Pot nas je z Gorenjske vodila preko Štajerske. Pri Slovenski Bistrici smo šli po najkrajši poti na Ptuj, Ormož, Ljutomer, Razkrižje, do našega prvega cilja Lendave.

Prekmurje, kot smo omenili, leži na severovzhodu Slovenije. Sem se je raztezal vzhodni del nekdanjega velikega Panonskega morja. Pri Lendavi so našli predmete iz bronaste dobe. Dežela je poznana iz časov Rimljanov, ko je tu vodila pot iz Petovie (Ptuj) na Madžarsko. Prekmurje leži na 1400 kvadratnih kilometrih. Na severu je omejeno z Goričkim, na vzhodu z Dolgovaškimi in Lendavskimi gorami ter na zahodu in jugu z Apaškim poljem in reko Muro. Poznano je tudi po vpadih Turkov. Tisočletje je bilo Prekmurje pod Ogrsko monarhijo. Ostali smo bili pod Avstrijo. Meja je potekala po Muri. Dolga doba je naredila tudi razliko v jeziku. Na štajerski strani Mure imamo Prleke, na vzhodni strani Mure so Prekmurci. Prekmurje je dobilo ime šele po prvi svetovni vojni. Zunaj današnje Slovenije pa so v Avstriji ostali Gradiščanski Slovenci in na Madžarskem Porabski Slovenci. V Prekmurju se prepletajo poleg naše še hrvaška, avstrijska in madžarska kultura. Pri tem pa ne smemo pozabiti Romov. Imamo tudi različne verske skupnosti. Poleg kristjanov je močna evangeličanska in binkoštna skupnost. Prekmurje je naše najbolj strnjeno kmetijsko področje. Ljudje so tu včasih zelo težko živeli in veliko jih je odšlo delat v sosednjo Avstrijo, Nemčijo in Švico. Vse to lepo opisuje njihov najbolj poznani pisatelj Miško Kranjec. V

zadnjem času se ljudje ukvarjajo s kmečkim in topliškim turizmom.

Lendava je mesto z okrog 5000 prebivalci, od katerih je dobra četrtina Madžarov. Zato je dvojezično območje. Mi smo se tu srečali z našim vodičem Igorjem, ki nas je vodil ter povedal veliko zanimivega o tem delu Slovenije. Najprej smo se okrepčali v hotelu Lipa, ki spada v kompleks Term Lendava. Voda, ki pride iz vrtine, ima temperaturo 63 stopinj Celzija. Voda je parafinska in jo ohladijo. Nato smo si šli ogledat družbo Nafta Lendava. Prvi zapisi o nafti so stari preko 200 let. Črpati so jo začeli leta 1860. V šestdesetih letih minulega stoletja je bila zgrajena rafinerija, ki sedaj že dve leti ne obratuje. Naprave so zastarele in ekološko oporečne, načrpa pa se zelo malo plina in nafte. Trenutno obstajajo štirje sektorji v državni lasti. To so raziskave in pridobivanje nafte, proizvodnja naftnih derivatov, proizvodnja metanola in proizvodov na bazi njega (Petrokemija) ter proizvodnja specializiranih strojev in naprav za kemično, naftno ter lesno industrijo (Strojegradnja).

V Prekmurju živi več obrti, ki pa počasi zamirajo. Mi smo si ogledali mlinarstvo in lončarstvo. Njprej smo odšli v Veržej, kjer smo si ogledali edini delujoči mlin na Muri - Babičev mlin. Pred vojno je bilo na Muri 93 mlinov. Mlin ima sedaj samo mlinsko kolo na vodi, ostalo je na suhem. Prej pa je bil celoten mlin z bivalnimi prostori na vodi. Upravlja ga mlada mlinarica, ker ni bilo moških potomcev. V njem lahko kupimo različne vrste moke. Nato smo odšli v Filovce, nekdanjo lončarsko vas. Sedaj se s tem ukvarja le nekaj ljudi. Mi smo se ustavili pri družini Bojnecovih. Zanje je značilna črna lončena posoda. Dobijo jo po posebnem postopku z žganjem s

Mlin na Muri.

sajami. Videli smo Plečnikovo cerkev v Bugojini. Peljali smo se mimo Dobrovnika, ki je po legendi znan po zdravilnem V i d o v e m studencu. Sedaj so tam odkrili zdravilno sevanje. Pot nas je vodila nazaj v L e n d a v s k e gorice. Tu smo si ogledali kapelico z mumijo vojščaka Mihaela

Hadika. To je vojak, ki je padel v bitki s Turki leta 1603. Njegovo pokopano telo je dvakrat čudežno preživelo in ostalo neiztrohnjeno. Hranijo ga kot zanimivost. V bližini smo potem na izletniški kmetiji Hadik poizkusili domačo hrano in pijačo.

Zaključili smo v Žitkovcih v gostišču Rose. Večer nam je popestrila skupina Stari prijatelji s pevko Štefeco. Ob prihodu domov se je dan že prevesil v jutro naslednjega dne.

Kako smo se imeli v Salzburgu in kaj smo videli pa v naslednjih Novicah.

Marjan Mencinger

DRUGI TENOR: JOŽE TOMAŽIN

Jože Tomažin je zaposlen v Acroniju na oddelku RTA, v delavnici tehnic.

Njegov poklic je kovinostrugar. V

Železarni se je zaposlil leta 1989. Pripravištvu je opravljal v HVŽ, potem pa je bil premeščen na težko obdelavo in kasneje v SEIKO. Ko je bil le-ta ukinjen, sta se mu ponudili dve možnosti – v novo ustanovljenih Prirobnicah in v Acroniju pri "vagarjih", kot jim po domače pravimo. Delo v Acroniju se mu je zdelo zanimivejše, bolj dinamično in zahtevno, zato je sprejel ponudbo. Pravi, da sta družina in delo na prvem mestu, njegova velika ljubezen pa sta glasba in petje. Pri srcu sta mu že od otroških let. V osnovni šoli je pel v pevskem zboru, v srednji pa že igral kitaro.

Takšne vrste ljubezen ne premine kar tako.

Nikoli. Le malo predaha sem rabil, da sem odslužil vojaščino, se poročil ter da so otroci nekoliko zrasli, če izvzamem proslave v Rovtahn, tako, za veselje z otroci.

In kje sedaj nadaljujete glasbeno oziroma pevsko kariero?

Že od nekdaj mi je bilo všeč zborovsko petje - predvsem okteti, zato sem bil povabila Vasovalcev zelo vesel. Tam me je slišal prof. Jaka Jeraša, ki mi je predlagal, da bi se pri njemu učil solo petja. V treh letih sem se naučil zelo veliko in sem mu za to zelo hvaležen. Pojem tudi pri Gorenjskem kvintetu, kvartetu iz Žirovnice pa samo občasno priskočim na pomoč.

Kako pa vse to uskladite?

Vaje so štirikrat na teden zvečer, dvakrat z oktetom in dvakrat z ansamblom. Oktet je zelo dejaven, saj imamo nastop skoraj vsak teden. Veliko časa nam je vzelo tudi snemanje zgoščenke "Lepa roža", ki se je izkazalo za zelo koristno. Takrat šele vidiš, kaj je treba še "izpiliti". Posledica snemanja je bila prijava na svetovno

Oktet Vasovalci; Jože je tretji z leve.

tekmovanje vokalnih skupin v Walesu v Angliji, kjer smo bili zelo dobro sprejeti in ocenjeni. Dobili smo veliko povabil za gostovanja. Nastopamo veliko tudi izven meja Slovenije. Zelo radi nas poslušajo zamejski Slovenci in izseljenci. Njim je slovenska pesem še posebej ljuba. Oktet tudi sam organizira vsako leto dve prireditvi. Prva, ki je postala že tradicionalna, je Martinov večer v dvorani na Breznici v novembru. Posvečen je prazniku vina. Dvorana je vedno nabito polna. Druga prireditev pa je Markov semenj. Ta je v spomladanskem času v Vrbi pri cerkvi Sv. Marka in traja dva dni. V soboto v vasi postavimo stojnice, kjer je mogoče kupiti domače izdelke, prikažejo pa se tudi stari običaji in opravila, kot so klepanje kos in podobno. Zvečer je koncert domačih skupin v Markovi cerkvi. Naslednji dan se začne s sveto mašo v Markovi cerkvi in nadaljuje s povorko pevskih skupin skozi vas. Pod vaško lipo se vsaka od njih predstavi s pesmijo. Popoldne je skupni koncert vseh pevskih skupin. Letos je bil semenj že tretjič. Zbralo se je na stotine ljudi. Kar veliko dela je za osem fantov, saj moramo postoriti prav vse, od organizacije, vabljenja, do postavljanja odrov in stojnic. Lepo bi bilo, če bi nas Ministrstvo za kulturo ali pa Sklad za ljubiteljsko kulturo malo podprla vsaj denarno. Ko smo že pri Vasovalcih je zanimivo tudi to, da so vsi fantje razen mene doma iz vasi pod Stolom, od Brega do Rodin.

Potem so še nastopi in snemanja z ansamblom.

Od kdaj že požete pri ansamblu?

Za to je kriv lanski Markov semenj, kjer je nastopal tudi narodno zabavni ansambel Gorenjski kvintet. Fantje so me pregovorili, da sem z njimi zapel. Občinstvo je bilo navdušeno, pa tudi meni so se svetile oči, saj se mi je izpolnila dolgoletna skrita želja. In tako se je začelo. Z njimi sem nastopil na festivalu narečne narodno zabavne glasbe v Škofji Loki, kjer smo se dobro odrezali. Fantom sem dejal: "Festival je za nami, zdaj pa adijo," a niso hoteli nič slišati in tako sem ostal. Če sem čisto odkrit, so me že pred tem nagovarjali, naj se jim pridružim, pa sem vedno našel kakšen tehten razlog, da sem se ubranil. Ampak tudi izgovorov enkrat zmanjka. Moram povedati, da je ansambel zelo mlad, saj je povprečna starost članov 23 let, in zelo perspektiven. Njihov vzornik je ansambel Bratov Avsenik. Igramo pretežno njihove starejše skladbe, ki sta jih pela Franc Koren in Danica Filipič ter kasneje Ema Prodnik. Tudi pri Joževcu v Begunjah veliko nastopamo, kjer smo še posebej "gor vzeti". Poleg tega je treba popoldne kaj postoriti. Na meni je varstvo otrok, saj je žena obrtnica in dela tudi v popoldanskem času. Starša imata kmetijo v Javorniškem Rovtu in jima je treba pomagati. Služba je tudi zahtevna, potem so tu še dežurstva, ko se valja debele pločevina. Sodelavci so zelo uvidevni in do sedaj še nisem imel težav, če me je moral kdo zamenjati, ker sem imel nastop ali turnejo. Zdaj imam priložnost in se jim za pripravljenost prav lepo zahvaljujem. Prav tako pa tudi družini, še posebej ženi, ki me spodbuja in podpira, pere in lika,...

Potem vam časa samo zase nič ne ostane.

Ostane ne. Si ga pa občasno vzamem zaradi sprostitve in da napolnim baterije. Takrat si privoščim meditacijo, grem na daljši sprehod v naravo čisto sam, ali pa trenirava s psom. Imava narejenih kar nekaj izpitov.

Ste kdaj razmišljali, da bi se profesionalno ukvarjali z glasbo?

To je želja nas vseh, predvsem zaradi turnej, ki trajajo dalj časa. A to sedaj še ne pride v poštev. Tveganje je preveliko. Danes si popularen, jutri te ni več.

Gorenjski kvintet.

V zadnjem času se je pojavilo še nekaj novih, mladih ansamblov? Ali zanimanje za tovrstno glasbo pri mladih narašča?

Na podežlju je več zanimanja kot v mestih. Lahko pa rečemo, da ga je več, kot pred nekaj leti. Mi igramo vse zvrsti glasbe. Le če imaš bogat repertoar lahko igraš na veselici, nastopiš v tujini, imaš veliko poslušalcev in privrženecv.

Nič še nisva rekla o vzornikih.

Teh je več. Kar se okteta tiče je to Slovenski oktet. Res jim ni para. Pri narodno zabavni glasbi so to Avseniki. Rad pa imam tudi zabavno glasbo, predvsem rock and roll. Pevci - Elvis Presley, Aleksander Mežek, Andrej Šifrer, pa Beatlesi, Rolling Stonesi. Rad pojem tudi balade in evergreene ter novejša popularne slovenske skladbe.

In oboževalkah!

Ni tako hudo. Želijo avtograme, predvsem v tujini se rade z nami fotografirajo, ker je gorenjska narodna noša nekaj posebnega, kdaj kakšna tudi pokliče po telefonu ali piše in zaželi veliko uspeha. Skratka nič takšnega, da bi bila lahko žena huda name. Celotnemu ansamblu zelo veliko pišejo, kar je velika spodbuda in pohvala obenem.

Od kod talent? Ste ga od koga podedovali, ga je kateri od otrok od vas?

Po materini strani imajo vsi radi glasbo, po očetovi pa vsi radi pojejo. Ko se slednji dobijo skupaj, ne znajo nehati. Žena je igrala klavir. Tudi otroka sta nadarjena in že hodita v glasbeno šolo. Sin se uči igranja na klavir že tretje leto, hčerka pa igra prvo leto flavto.

Ali tudi sodelavcem v delavnici kaj zapoje? Vidim, da je tu več pevcev. Mogoče tudi skupaj zapoje?

Ponavadi sam sebi ob stružnici. Ja, s fanti pa če je veselo, za kakšen praznik. Ha, ha! Ali pa če se pokvari kakšna naprava, da ni vse preveč žalostno.

Veliko potujete, gostujete, doživeti, takšnih in drugačnih je na pretek. Kaj pa se vam je najbolj vtisnilo v spomin?

Nastop z Vasovalci na tekmovanju v Angliji. Ko smo zagledali avditorij, množico ljudi in strogo žirijo, sestavljeno iz samih strokovnjakov, ki nas je v vseh pogledih premerila od glave do pete, smo bili impresionirani. Priznati moram, da so se nam tresle hlače, ko smo šli na oder. Že po prvih odpetih akordih pa je trema minila. Bolj prijetno presenečenje pa so bile ocene žirije. Tudi tega ne bom pozabil, kako smo se na odru preoblačili. Z ansamblom smo bili gostje na prireditvi v Italiji. Bil je deževen dan. Ko smo prišli

v šotor, smo vprašali za garderobo, da bi se preoblekli v narodne noše. »Je ni,« so odgovorili. Tako smo se morali preobleči kar na odru in smo že takrat poželi aplavz.

Se občinstvo razlikuje?

Domače je bolj zahtevno. Predvsem na narodno zabavnem področju je veliko konkurence in imam občutek, da nas primerjajo, ocenjujejo. Več časa traja, da se sprostijo in začnejo odzivati. Drugje, predvsem v Nemčiji in Italiji, so ljudje bolj sproščeni.

Kako pa bi komentirali rek "Kdor poje, slabo ne misli."?

Eni pravijo tako. Meni je bolj všeč Prešernov verz "Slep je, kdor se s petjem ukvarja, Kranjec moj mu osle kaže...", čeprav sem vedno dobre volje.

Vem, da tudi prvi rek gotovo drži.

Jože, hvala za prijaznost. Saj se lahko tikava. In mislim, da ti sreča ne laže.

L.M.

ŽE TRETJE SREČANJE FINANČNIH DELAVCEV IN KOMPENZATORJEV NA GRAŠKI GORI

Na prelepo septembrsko soboto smo se finančni delavci iz Acronija in SUZ-a udeležili že 3. srečanja finančnih delavcev in kompenzatorjev na Graški gori.

Organizator tega srečanja je podjetje Gorenje d.d. iz Velenja in MK Biro oprema iz Ljubljane. Samo srečanje je potekalo v idiličnem okolju Graške gore pod vodstvom gospe Slavke Borovnik iz Gorenja. Zbralo se nas je okoli 400 finančnih delavcev iz cele Slovenije. Namen takih srečanja je osebni stik in izmenjava izkušenj med delavci, ki opravljajo podobno delo v drugih podjetjih.

Dan smo popestrili z zabavnimi igrami, za prijetno vzdušje pa je poskrbela Irena Vrčkovnik.

Mnenja smo, da so taka srečanja zelo koristna, saj osebni stiki veliko pripomorejo k lažjemu in uspešnejšemu delu.

Dora Resman

Nasmejane kompenzatorke.

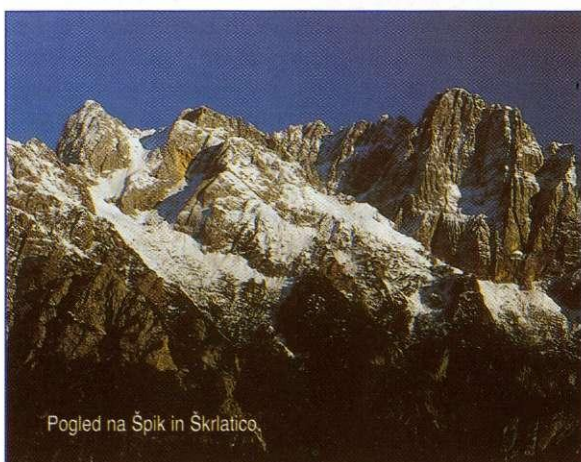

Na vrhu Ciprnika.

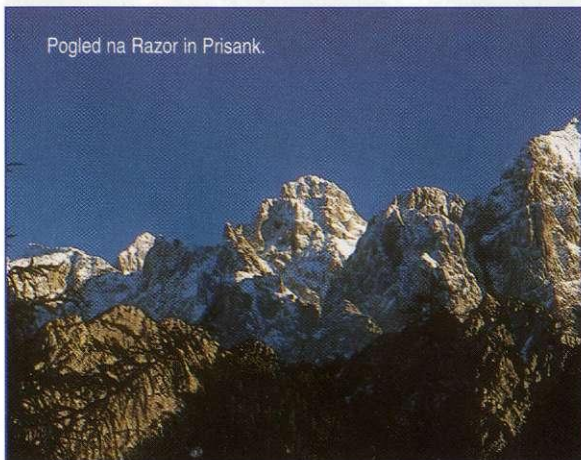
Vesela družba v gostišču Pelita.

Pogled na Špik in Škrlatico.

Dom na Vitrancu.

Pogled na Razor in Prisank.

SLOVENSKI ŽELEZARJI V KEKČEVI DEŽELI

Kdo ne pozna Kekca, vedrega pastirčka, junaka povesti mladinskega pisatelja Josipa Vandota? Mladinski pisatelj je bil rojen v gorenjski alpski vasi Kranjska Gora, včasih Borovška vas. Kraj je bil s svojo gorsko okolico tudi dogajanje njegovih mladinskih planinskih pripovedi. Glavni junak Kekec se izkaže z svojim pogumom in zvižčnostjo, ko rešuje iz rok zeliščarice Pehte prijateljico Mojco, ter s svojo prešernostjo in nagajivostjo spravlja v obup divje lovce.

Na povabilo jeseniških železarjev, naj bi v soboto, 21. septembra vsi slovenski železarji-pohodniki, preživeli dan v deželi pisatelja Josipa Vandota in njegovih junakov. Kljub slabemu vremenu se nas je ob 8 uri pri spodnji postaji sedežnice v Kranjski Gori, zbralo preko 300 pohodnikov. Najštevilčnejši smo bili Jeseničani s 109 udeleženci, sledili so Ravenčani s 102 pohodnikoma ter Štorani s 57 pohodniki.

S sedežnico smo se nato odpeljali na greben, kjer stoji Dom na Vitrancu na nadmorski višini 1565 m. Izpred doma je lep razgled na venec Julijskih Alp med Špikom in Jalovcem. Od doma nas je markirana pot vodila do vrha Vitranca na višino 1638 m, steza nas je nato vodila ves čas po grebenu, skozi macesnove gozdove do našega cilja - vrha Ciprnika na nadmorski višini 1746 m, za kar smo porabili slabo uro hoje. Vreme nam ni bilo naklonjeno, zato smo bili prikrajšani za čudovite razglede. Ob lepem vremenu bi se nam pogled ustavljal na Jalovcu z ozebnikom, levo od njega kraljuje Mojstrovka, na severu je v ospredju eden najčudovitejših in najsamotnejših delov Karavank, od Tromeje do Kepe. Globoko pod nami pa leži Mala Pišnica, ki je redko obiskana a izredno slikovita dolina. Po malici in kratkem počitku smo se vračali nazaj po stezi med mogočnimi macesni, ki so že začeli žareti v jesenskih barvah. Kmalu nato se po lovski poti spustimo v dolino Planica, do Doma v Planici. Planica spada med najslikovitejše doline v Sloveniji, pomembna pa je tudi kot smučarsko središče, saj so pozimi tam urejene tekaške proge in skakalnice. Tam se je tudi rodila najbolj atraktivna smučarska disciplina-smuški poleti. Lep pa je tudi pogled na gore in vrhove, ki obkrožajo dolino.

Zaključili smo v Podkorenu, v gostišču Pehta, kjer so nas pogostili z odlično joto in planinskim čajem. Za ples je poskrbel muzikant Emil, tako da je čas slovesa kar hitro prišel. V poznih popoldanskih urah smo se poslovili od dežele, kjer so prebivali hudobni Bedanec in teta Pehta, plahi Bricelj in Kosobrin, modri mož Vitranc ter seveda pastirček Kekec. Vredno je obiskati to skrivnostno in romantično deželo, posebno ob sončnem vremenu in morda boste prav vi imeli srečo in katerega od teh junakov tudi srečali.

Za uspešno organizacijo pohoda se je potrebno zahvaliti vodnikom PD Jesenice, GRS Jesenice, osebju gostišča Pehta, posebna zahvala pa gre direktorju Acronija, dr. Vasiliju Prešernu, ki podpira in ima posluš za taka srečanja železarjev, kjer se skujejo nova poznanstva ter prijateljstva in kjer se navsezadnje najde tudi volja in moč za še boljše delo.

Tone Kelbl

ŠPIKOV KOT

Zdaj sadje je že obrano,
poljščine so po kletih,
delavcem že vse pobrano,
družinski proračun je pa na tleh.

Rad bi bundo prav poceni,
dolge gate in še kaj,
tekoči račun se pa ne zmeni,
čisto prazen je sedaj.

K sreči plačal sem vse davke,
da država ne sede mi za vrat,
bi s sodnijo imel opravke-
in z dacarji - vrag jih nima rad!

Davkarija šla je v kompanijo
prav naivno z RTV,
za holivudarje težijo,
če ne plačaš, je gorjé!

A če za ta denar bi kaj dobili,
bi ne rekel ne bev ne mev,
račune so tako skrojili:
Če ne daš, si bom pa vzel.

Na Jesenicah se bomo veselili,
odslej pri nas res čist bo zrak!
Bomo odpraševalno priklopili,
preteklost bosta kašljanje in rak.

Na Beli bodo slabe volje,
če nikjer se ne kadi.
Kaj gledali bodo tja čez polje?
Puščoba komu naj teži?

Kandidatov res je kakor toče.
Predsedniških. Županskih in še kaj.
Vsak na stolček nekam hoče,
in vsi obljublajo nam raj.

Ko so tam, pa kaj nas gleda!
Bedakom zviška se reže,
bo treba cene dvigniti seveda.
Za štrom, prevoz in RTV.

Še en praznik se nam bliža,
gredo cene rožam pod nebo.
Se v cvetličarni človek križa,
biti mrtev, živ je hujše zlo?

Ne greš na britof kot berač.
Bodi nov, ves lep in šik!
Ne gre brez pelca, novih hlač.
Nak! Jaz bom doma, vam rečem.
Boter Špik

ŠPIKOV PREBLISKI

Ljudi okrog mene skrbi moje delo, hkrati pa jim ni mar lastne lenobe.

Ni vsak prasec za v pisker.

Bojda sem v hudi nevarnosti. Če bi se ugriznil za jezik, bi se zastrupil.

V naravi je trganje vseh vrst sadežev mimo. Mene pa še kar trga po udih.

Teoretično vse kar dobro obvladam. Pri praksi se zalomi.

Še najbolj zanimiv sem, če zaidem v muzej.
Edino tam se zanimajo za starine.

Če ne bom za župana, bi bil rad vsaj Župančič.

KAR ENEMU GODI DRUGEMU ŠKODI

**REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE
IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE**

Geslo se pravilno glasi: "MRZEL, VLAŽEN LUKA, KMALU SNEG PRIKUKA."

Izžrebani so bili:

1. **nagrada:** 5.000 tolarjev, Milana Vister, C. talcev 8c, 4270 Jesenice;
2. **nagrada:** 4.000 tolarjev, Darko Šepić, v. Kejžarja 32b, 4270
Jesenice;
3. **nagrada:** 3.000 tolarjev, Anton Lahajnar, Bezje 4, 4280 Kranjska
Gora.

Nagrade boste prevzeli osebno na blagajni Acronija (v upravni stavbi na Koroški Beli - pritličje levo) vsak dan od 8.00 do 10.00 ure. S seboj imejte osebni dokument.

NAGRADNA KRIŽANKA

1. nagrada: 5.000 tolarjev
2. nagrada: 4.000 tolarjev
3. nagrada: 3.000 tolarjev

Geslo z obarvanih polj prepisite v kupon in pošljite do 10. novembra 2002 po interni pošti na Uredništvo Novic ali pa na naslov SŽ ACRONI, d.o.o. C. B. Kidriča 44, 4270 Jesenice.

Na kuverto pripisite "NAGRADNA KRIŽANKA". Zaposleni v Acroniju lahko rešitve oddate tudi v mnenjske skrinjice. Tako bomo prihranili kuverte, ki se jih na uredništvu vsak mesec nabere preko 100. Pri žrebanju bomo posamezniku upoštevali samo eno rešitev.

NAGRADNA KRIŽANKA

AVTOR: DRAGO RONNER	PRILOŽNOST	ANGLEŠKA PISATELJI-CA (GEORGE)	SLAVKO TIHEC	GORA V JULIJCIH	TIPALKA PRI ŽUŽELKAH	KRAJ V EGIPTU	BRIDER JE JEDRSKI REAKTOR	JEDRNA PENTLJA	DROG V KOZOLČU	PRITOK MORAVE V SRBIJI	MAJDA ARH	RUMENA ZDRAVILNA RASTLINA	DAHOMEJ JE BIL BENIN	LOVEC KAE	ČASOVNA ENOTA	RDEČA POLJSKA CVETLICA
NAŠ ATLET (MATIJA)							PODNEBJE						BOTER			
													ŠAHIST LARSEN			
MESTNI PREDEL HAMBURGA							VRTNA RASTLINA ZMAGA PRI ŠAHU									
			STRMOST								BRATOV SIN					
NIKELJ			KRAJ PRI TRSTU								MUČENJE					
PREGOVOR ZA NOVEMBER															OTIRAČA	PREBIVALEC ARAMEJE
OČE				Z. VOJAŠKI PAKT					NAŠ PISATELJ (ROK)	PODELITEV PRAVIC						
				VIJUGA						ST. IME ZA BENIN						
OKTROA JE PODELITEV PRAVIC	OPRASKA PRASKA	LOVSKI PES	JEDRSKI REAKTOR				MAVEC						IZRASTEK NA GLAVI	BROM		
							ČITALKA							IVO ZORMAN		
AVARI					ROČAJ	SOL BOROVE KISLINE FIATOV AVTO						IT. DENAR GL. MESTO AVSTRIJE				
KONEC PREGOVORA																
OBRAT ZA OBDELAVO RIŽA								EGIPČ.BOG. HOR						SELEN		
								MIK						KARCINOM		
KANTAVTOR SMOLAR				IZLOČEK JETER					RIMSKA DUŠA UMRLEGA				PARADIŽ			
				KLOR					ROB IVAN				PAULA ABDUL			
TENJA						SVINJSKA ZAREBRNICA					KRAJ NA APAŠKEM POLJU					
ŠAHOVSKA FIGURA						ZAČETNIK ARJANSTVA					SL. GRAFIK (BOŽIDAR)					

odreži

PRIIMEK IN IME: _____

ULICA IN HIŠ. ŠT.:

POŠTA:

GESLO:

[illegible]
